

กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย

นายสวัสดิ์ เสาหงษ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-464-323-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**HELPING STRATEGY FOR ABUSED STUDENT GROUPS
IN SECONDARY SCHOOL**

By

Sawat Saohong

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Master's Report Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Educational Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2003

ISBN 974-464-323-4

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้สารนิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การช่วยเหลือ
นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา” เสนอโดย นายสวัสดิ์ เสาหงษ์ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ควบคุมสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วรพจน์ มूरพันธุ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วรพจน์ มूरพันธุ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวนชม ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

K 43461175 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียน / นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

สวัสดิ์ เสาหงษ์ : กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

(HELPING STRATEGY FOR ABUSED STUDENT GROUPS IN SECONDARY SCHOOL)

อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : รศ.วรพจน์ มูรพันธุ์. 127 หน้า. ISBN 974-464-323-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติกับกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา แล้วหากลยุทธ์สำหรับการช่วยเหลือนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ประชากรและผู้ให้ข้อมูล คือ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และข้าราชการครู โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม อำเภอเมือง จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2545

ทบทวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ระเบียบวาระ 2) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน 3) แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล 4) แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์สภาพความเสี่ยง/ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนใช้การศึกษา ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบวาระ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ที่กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น สำหรับกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนใช้การระดมสมองจากข้าราชการครู โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของกรมสามัญศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มากกว่ากลุ่มปกติ โดยเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 76.49 ปัญหาที่นักเรียน ประสบที่ได้จากเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ปัญหาด้านเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 44.70 ปัญหาที่นักเรียนประสบที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรม(SDQ)ได้แก่ปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคมคิดเป็นร้อยละ 41.70 สำหรับกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ปกครองโดยอาจารย์ที่ปรึกษาต้องดำเนินการอย่างเต็มที่ เต็มใจและจริงจัง และผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือกับอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความเอาใจใส่แก่นักเรียนอย่างจริงจัง

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์

K 43461175 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : HELPING STRATEGY FOR STUDEN / ABUSED STUDEN GROUPS

SAWAT SAOHONG : HELPING STRATEGY FOR ABUSED STUDENT GROUPS
IN SECONDARY SCHOOL. MASTER'S REPORT ADVISOR:ASSO.PROF. WARAPOJ
MOORAPUN. 127 pp. ISBN 974-464-323-4

The purpose of this study is to classify students in two groups , a normal student group and the abused student group. Then find the solution strategy for abused student groups. All data is given by the students, parents and teachers of the Aownoiwittayanikom School, Meung District, Province Of Prachuab Kirikhan, academic year 2002.

The research consists of: the examination of four tools : 1)The student record book (Rabian book) 2)The standard of student selection. 3)The student record form (personal data) for each individual. 4)The performance evaluation form of each student. (SDQ).

The problems of the students were examined, for the analysis of data, from the tools listed above,in conjunction with The Department of General Education,The Department of Physical Education, The Ministry of Education and The Department of Health,The Ministry of Public Health. To establish a solution strategy, brainstorming techniques were used, involving the teachers of Aownoiwittayanikom school. From this, a plan was created, according to the Department of General Education.

The results received showed that 76.49% of the students of Aownoiwittayanikom School were categorized into the abused student group, compared to the normal student group.

The problems found, on analysis of the abused group, showed, that 44.7% of this group was due to economic problems and 41.7% was due to social problems.

The solution strategy recommended from these findings,The school administrator emphasized the importance of the school counselors and parents, and the school counselors and parents to work together and co-ordinate with each other in order to help the abused student group.

Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2003

Student's signature

Master's Report Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งด้วยการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆจาก รองศาสตราจารย์ วรพจน์ มูรพันธุ์ อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ และคณะกรรมการผู้ตรวจสอบสารนิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวนชม ชินะตั้งกูร กรรมการ รวมทั้งอาจารย์ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการ ที่ได้กรุณาเพิ่มเติมความ สมบูรณ์ให้กับสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน ตลอดจนข้าราชการครู โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมที่เป็นประชากรและให้ข้อมูลในการวิจัย และให้ความร่วมมือในการทำการวิจัยเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยได้ และขอขอบคุณ อาจารย์ธารทิพย์ เสาหงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม อาจารย์ กนกวรรณ อุ่นใจ อาจารย์ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อาจารย์ดวงกมล ศรีงาม อาจารย์ 2

โรงเรียนประจวบวิทยาลัย และคณะครู-อาจารย์โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยจนสำเร็จลงได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	2
ปัญหาการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามของการวิจัย.....	6
ขอบข่ายของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
ภูมิหลังและ โครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม.....	10
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	13
พัฒนาการของวัยรุ่น.....	21
เทคนิคการระดมสมอง.....	29
การจัดทำกลยุทธ์.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
สรุป.....	36
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	37
วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย.....	37
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	38
แผนแบบการวิจัย.....	38
ประชากร.....	38

บทที่	หน้า
ผู้ให้ข้อมูล.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สรุป.....	41
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 การคัดกรองนักเรียน.....	42
ตอนที่ 2 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิจัย	58
การอภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	63
ข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือนักเรียน	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก. ระเบียบสะสม.....	69
ภาคผนวก ข. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน.....	80
ภาคผนวก ค. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	83
ภาคผนวก ง. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง).....	85
ภาคผนวก จ. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (ฉบับครูประเมินนักเรียน).....	86
ภาคผนวก ฉ. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน)	87
ภาคผนวก ช. การให้คะแนนและการแปลผล.....	88
ภาคผนวก ซ. ผลการคัดกรองนักเรียนจากแบบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล	92
ภาคผนวก ฌ. ผลการคัดกรองนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	109
ภาคผนวก ญ. ใบงานการระดมสมองหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียน.....	126
ประวัติผู้วิจัย.....	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545...	4
2	แสดงการกระทำผิดระเบียบของนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม	5
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	43
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา	45
5	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านเศรษฐกิจ	46
6	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านการเรียน	47
7	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา ...	48
8	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	49
9	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความประพฤติ	50
10	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	51

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศทั้งหลาย ปัจจัยสำคัญที่สุดคือทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยการศึกษาเป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาให้ประชากรมีความรู้ ความสามารถ รู้จักใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางของวิสัยทัศน์ของแผนเพื่อให้เกิด "การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย" โดยมุ่งพัฒนาสู่ "สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ" ใน 3 ด้าน ได้แก่ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (สำนักนายกรัฐมนตรี 2545 : ง) ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้ระบุแนวคิดว่า "คนเป็นศูนย์กลางพัฒนา" (สำนักนายกรัฐมนตรี 2544 : ข) โดยมีแผนพัฒนาศึกษาของประเทศไทยว่าจะต้องพัฒนาให้ทุกคนได้รับการพัฒนาตนตามศักยภาพอย่างเต็มที่ทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา และทักษะฝีมือ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้นำมาเป็นเป้าหมายของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545- 2549) และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่จัดการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากลที่โลกยอมรับ โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ 2540 : 5)

และแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ระบุว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถและทักษะ ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบงานและอาชีพตามควรแก่วัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2535 : 8-9)

จากความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการมัธยมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนระดับกลางให้เป็นผู้ที่มีความสามารถนำการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยกำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของไทยมุ่งเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ แต่ด้วยสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปมาก ได้มีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของผู้คนให้มีความซับซ้อนมากขึ้น หลายครอบครัวมีเวลาใกล้ชิดเพื่อดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนลดน้อยลงและตัวนักเรียนเองก็มีประสบการณ์ชีวิตไม่มากนัก ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์จึงทำให้นักเรียนประสบกับปัญหาต่างๆหรืออาจสร้างปัญหาต่างๆให้กับตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ง่าย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา ในปัจจุบันนี้สภาพสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร และเทคโนโลยีต่างๆ กำลังเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารโลกไร้พรมแดน การหลั่งไหลเข้ามาของอารยธรรมตะวันตก ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นของไทยซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏแล้วเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อเกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวไม่เหมาะสม

หรืออื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของไทยที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้พอสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ความยากจนในชนบทเป็นปัญหาหลักสำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพเกษตรกรรม แต่ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ขายไม่ได้ราคา เกษตรกรต้องกู้หนี้ยืมสิน หนี้สินรุงรัง รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเงินสนับสนุนการเรียนหนังสือของนักเรียนอย่างเพียงพอต่อความความต้องการ

2. ปัญหาด้านยาเสพติด สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย(TDRI) ประมาณการว่าปี พ.ศ.2536 มีเยาวชนในสถานศึกษาประมาณ 71,666 คน ดิดสารเสพติดและกระทรวงศึกษาธิการ ประมาณว่าปี พ.ศ.2540 มีเยาวชนในสถานศึกษาที่ติดสารเสพติดเพิ่มขึ้น 300,000 คน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวและชุมชน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป เยาวชนตกอยู่ในสถานภาพครอบครัวแตกแยก ขาดความรัก ขาดความอบอุ่น และขาดการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด (กระทรวงศึกษาธิการ 2543 : 1)

3. ปัญหาด้านสุขภาพจิตนักเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยวิกฤต เนื่องจากเป็นวัยที่มีภาวะอารมณ์แปรปรวนสูง วุฒิภาวะทางอารมณ์ยังไม่สมบูรณ์ มีความสับสนในการวางบทบาทของตนเอง ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเผชิญปัญหา ประกอบกับการขาดแรงสนับสนุนที่เหมาะสมจากสังคม อาจทำให้วัยรุ่นมีปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย ความสับสนในการปฏิบัติตัวต่อกลุ่มเพื่อน ซึ่งถ้าปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขป้องกัน อาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรง (กรมสุขภาพจิต 2544 ก : 3)

และกรมสามัญศึกษา (ปัจจุบันยุบรวมกับกรมวิชาการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่เป็นหน่วยงานในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนทุกคน โดยมุ่งหวังว่านักเรียนจะได้เติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม พร้อมด้วยสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และจากสภาพสังคมปัจจุบันที่ประสบปัญหาต่างๆ การมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยรวดเร็วได้ส่งผลต่อวิถีชีวิตและจิตใจของผู้คนอย่างมาก ก่อเกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย แม้แต่เยาวชนก็ได้รับผลกระทบนั้นเช่นกัน ซึ่งเยาวชนเหล่านั้นยังเป็นเด็กวัยเรียนที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ต้องการคำแนะนำปรึกษาอย่างมีเทคนิค บางครั้งก็ต้องการความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาในชีวิตอย่างเร่งด่วน ต้องการความรัก ความเข้าใจจากผู้

ใหญ่ โดยมีพ่อแม่เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของสถาบันครอบครัวในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีครูทุกคนเป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวแทนพ่อแม่ ผู้ปกครองเมื่อเด็กๆอยู่ในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา จึงร่วมกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาขึ้น และให้ทุกโรงเรียนนำไปดำเนินการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา

จากการสำรวจสภาพของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมซึ่งอยู่ ภายในนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าประชาชนและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีสภาพ ความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบากและมีฐานะค่อนข้างจะยากจนเนื่องจาก (1) ประชาชนที่มาอยู่ในนิคม สร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นบุคคลที่อพยพมาจากต่างจังหวัดเพื่อที่จะมาตั้งครอบครัว ใหม่ (2) นิคมสร้างตนเองจัดสรรที่ดินให้ทำกินคนละ 25 ไร่ ทำให้บ้านเรือนของประชาชนอยู่ห่าง กันซึ่งทำให้การดำเนินการสนับสนุนด้านสาธารณสุขไปโดยความยากลำบาก (3) ประชาชน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นลูกจ้างหรือแรงงานภาคเกษตรกรรม และเป็นลูกจ้างใน โรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร ที่มีรายได้น้อยและไม่ค่อยแน่นอน

และจากการสำรวจอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมในปีการ ศึกษา 2545 จะพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีเป็นเกษตรกรและรับจ้าง ดังรายละเอียดตามตารางต่อ ไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
เกษตรกร	164	44.93	44.93
แรงงานเกษตร	73	20.00	64.93
ลูกจ้างในโรงงาน	52	14.25	79.18
ค้าขาย	37	10.14	89.32
รับจ้างทั่วไป	31	08.49	97.81
รับราชการ	8	02.19	100.00
รวม	365	100.00	-

ตารางที่ 1 แสดงอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

ปีการศึกษา 2545

ที่มา : สารสนเทศงานแนะแนวโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545

และจากข้อมูลการบริหารงานของฝ่ายปกครองของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมที่ผ่านมาพบว่า มีนักเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมประพฤติตนไปในทางที่ไม่เหมาะสมหรือประพฤติกผิดระเบียบของโรงเรียนหลายด้านด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ปีการศึกษา \	2542	2543	2544
พฤติกรรม	(คน)	(คน)	(คน)
ทะเลาะวิวาท	5	5	2
หนีโรงเรียน	42	30	25
ลักขโมย	4	1	2
เล่นพนัน	8	9	6
สู้อาสา	8	6	5
สูบบุหรี่	15	12	3
เสพยาบ้า	6	6	2

ตารางที่ 2 สรุปการกระทำผิดระเบียบของนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

จำแนกตามประเภทของความผิด ในช่วงปีการศึกษา 2542 – 2544

ที่มา : สารสนเทศฝ่ายปกครอง โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2542,2543,2544

ปัญหาการวิจัย

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาก็ได้รับผลกระทบในการบริหารโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตรและเป็นไปตามความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติได้ เนื่องจากมีปัญหาเกิดขึ้นตัวนักเรียนของโรงเรียนหลายประการด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ (1) นักเรียนลาออกจากโรงเรียนโดยไม่สำเร็จการศึกษา (2) นักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศ (3) นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน (4) นักเรียนไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน (5) นักเรียนไม่มียานพาหนะมาโรงเรียน (6) นักเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์การเรียน (7) นักเรียนขาดครอบครัวที่สมบูรณ์ และ (8) นักเรียนติดยาเสพติด

จากปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนไม่มีความมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเกรงว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมแล้วจะไม่ได้รับความรู้เท่าที่นักเรียนควรจะได้ เพราะการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ หรือ

กล่าวว่าคุณครูจะได้รับอันตราย ถูกทำร้าย จากนักเรียนที่มีความประพฤติเกร และหรือเกรงว่านักเรียนจะติดยาเสพติดจากเพื่อนในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้จำนวนของนักเรียนลดลงเรื่อยๆ อาจจะต้องยุบโรงเรียนไปในที่สุดได้ ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่กรมสามัญศึกษาได้ร่วมมือกับกรมวิชาการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น โดยมุ่งหวังว่าครูทุกคนสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งด้านการส่งเสริมในส่วนที่ดีของนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เพราะเป็นกระบวนการทำงานที่มีระบบ ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนทุกคนทั้งขณะอยู่ที่บ้านและอยู่ที่โรงเรียน ทำให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีกิจกรรมทำร่วมกัน ทำให้เกิดความรักและความปรารถนาดีต่อกัน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการช่วยเหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษา เพื่อจะได้นำวิธีการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งมีการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลทำให้ทราบสภาพครอบครัวของนักเรียนที่ส่งผลต่อความประพฤติของนักเรียน ซึ่งจะทำได้สามารถแก้ไขปัญหานักเรียนได้ตรงจุดและเป็นการแก้ปัญหาอย่างถาวร จะได้สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองนักเรียนที่จะส่งบุตรหลานของตนเองเข้ามาเรียนในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมทำให้ปริมาณของนักเรียนเพิ่มขึ้น โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

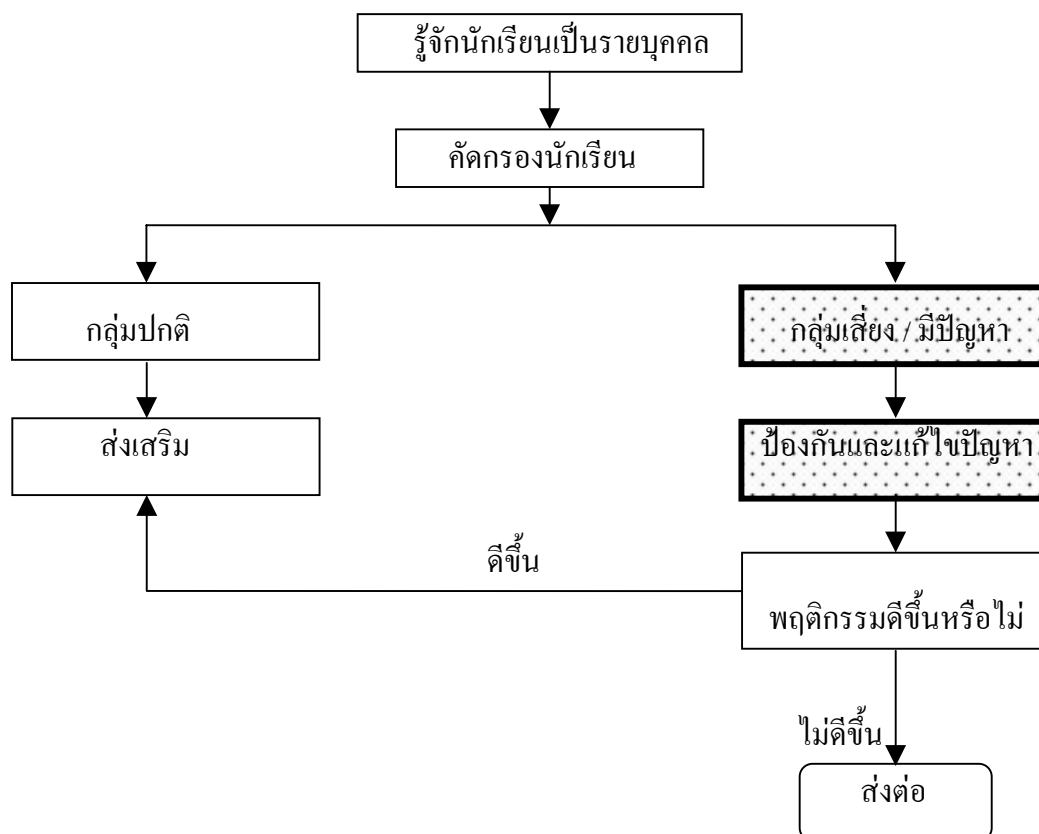
1. เพื่อจำแนกนักเรียนกลุ่มปกติกับนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา
2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา

ข้อคำถามของการวิจัย

1. มีนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา เป็นจำนวนเท่าใด
2. กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาควรเป็นอย่างไร

ขอบข่ายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กรมสามัญศึกษาร่วมกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้นมาเป็นแนวทางการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการอยู่ 5 ขั้นตอน คือ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมนักเรียน (4) การป้องกันและแก้ปัญหา และ(5) การส่งต่อ โดยนำเสนอเป็นแผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
ที่มา : กรมสามัญศึกษา, หน่วยงานพิเศษ, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

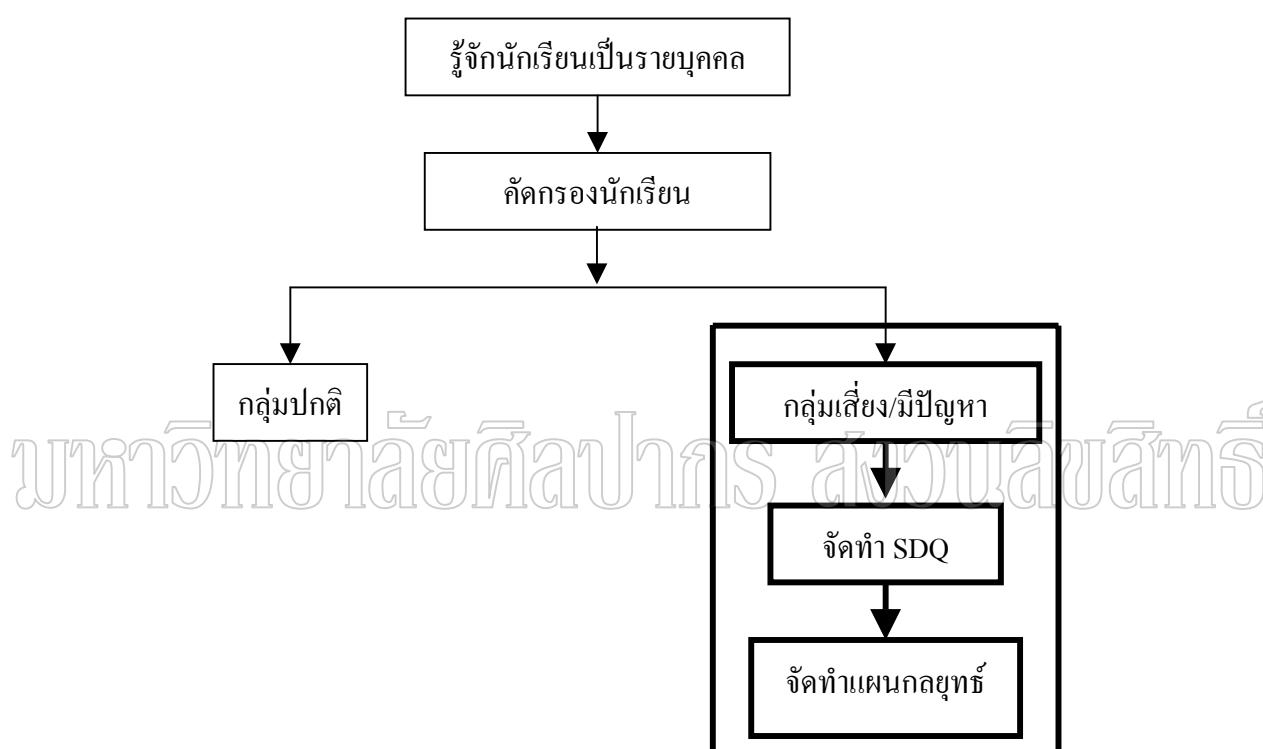
สังกัดกรมสามัญศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544), 6.

และหลังจากคัดกรองนักเรียนออกมาเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและจะดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้ 10 ขั้นตอน คือ (1) ตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน (2) ประชาสัมพันธ์ (3) รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน (4) ศึกษาสภาพขององค์กร (5) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (6) ประเมินสถานภาพของโรงเรียน (7) จัดวางทิศทางของโรงเรียน (8) กำหนดกลยุทธ์ (9) ตรวจสอบ ทบทวนปรับปรุง (10) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์

ขอบเขตการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษานักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากระเบียนสะสม แล้วคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จากการพิจารณาตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่กำหนดไว้ ซึ่งมี 5 ด้าน คือ (1) ด้านการเรียน (2) ด้าน

ร่างกาย (3) ด้านเศรษฐกิจ (4) ด้านการคุ้มครองนักเรียน (5) ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านยาเสพติด และด้านเพศ หลังจากนั้นจะใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)กับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา เพื่อให้ทราบว่านักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหานั้นมีปัญหาในด้านใด ในปัญหาทั้ง 5 ด้าน ต่อไปนี้คือ (1) ด้านพฤติกรรมทางอารมณ์ (2) ด้านพฤติกรรม/เกร (3) ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง/สมาธิสั้น (4) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5) ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ต่อจากนั้นจะดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ตามขั้นตอนที่กรมสามัญศึกษากำหนด เพื่อนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาต่อไป ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขอบเขตการวิจัย

ที่มา : กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

สังกัดกรมสามัญศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544), 6.

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาหมายถึง โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นักเรียนที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลได้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมในปีการศึกษา 2545 และข้าราชการครูที่ใช้ในการระดมสมองได้แก่ บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมในปีการศึกษา 2545

ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนจากการคัดกรองเท่านั้น ส่วนนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มปกติที่ไม่ได้ศึกษาอาจมีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาปะปนอยู่บ้าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. การช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษา
3. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแต่กรณี
4. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา(ปัจจุบันยุบรวมกับกรมวิชาการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

วรรณกรรมเกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา ภูมิหลังและโครงสร้างและองค์ประกอบการบริหารงานในโรงเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ความหมาย องค์ประกอบ และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษา พัฒนาการของวัยรุ่น เทคนิคการระดมสมอง และการทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย

ภูมิหลังและโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

ภูมิหลังโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา (ปัจจุบันบูรณาการกับกรมวิชาการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 10 ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ภายในบริเวณพื้นที่ของนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) ตั้งขึ้นมาด้วยความต้องการของสมาคมนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และโดยการสนับสนุนของผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในสมัยนั้น ได้ยกที่ดินของนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 79 ไร่เศษบริเวณบ้านวังมะเดื่อ หมู่ที่ 10 ตำบลอ่าวน้อย ให้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงเรียนมัธยมศึกษาและตั้งชื่อว่า “โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้บุตรหลานของสมาคมนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใกล้บ้าน

กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งโรงเรียนเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2521 เริ่มทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2521 เป็นปีแรก ต่อมากรมสามัญศึกษาก็ประกาศให้โรงเรียนดำเนินการเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคือเปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2538 เป็นปีแรก ปัจจุบันโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเปิดสอน 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524(ปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมีนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

กรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้กำหนดขอบข่ายการบริหาร โรงเรียนเพื่อให้เป็นหน้าที่การควบคุมดูแลและความรับผิดชอบของผู้บริหารไว้ 6 งาน (กรมสามัญศึกษา 2532 : 1) คือ (1) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ การจัดแผนการเรียน การจัดตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานวิชาการ (2) การบริหารงานธุรการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและการบริหารงานธุรการ งานพัสดุ งานทะเบียนสถิติ และการประเมินงานธุรการ (3) การบริหารงานปกครอง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนปกครองนักเรียน การรักษาความเรียบร้อยในโรงเรียน การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมและจริยธรรม การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนินการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และการประเมินผลงานปกครอง (4) การบริหารงานบริการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนบริการ การบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การบริการด้านโภชนาการ การบริการด้านสุขภาพอนามัย การบริการห้องสมุด การบริการโสตทัศนูปกรณ์ การบริการแนะแนว และการประเมินผลงานบริการ (5) การบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน หมายถึงการ ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน การสร้างเกียรติประวัติทางด้านคุณธรรมจริยธรรม การสร้างเกียรติประวัติด้านกีฬา การสร้างเกียรติประวัติด้านกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้บริการกับชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และการประเมินผลงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (6) การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดองค์การ การจัดระบบสารสนเทศและแผนงานของโรงเรียน การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน การบริหารอาคารสถานที่ การสื่อสารและคมนาคม การประชาสัมพันธ์ และการประเมินผลงานบริหารทั่วไป

โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีครูทั้งหมด 21 คน เป็นผู้บริหาร 1 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 1 คน ครูปฏิบัติการสอน 19 คน มีนักเรียน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 353 คน แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่ายตามการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาโดยทั่วไป คือ (1) ฝ่ายธุรการ (2) ฝ่ายวิชาการ (3) ฝ่ายปกครองและ(4) ฝ่ายกิจกรรมและบริการ

และโรงเรียนได้แต่งตั้งให้ข้าราชการครูในโรงเรียนที่มี ความรู้ ความสามารถ ความ ขยันหมั่นเพียร ความเสียสละเพื่อส่วนรวมและความรับผิดชอบ ให้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย และจัดให้ข้าราชการครูท่านอื่นๆ ทำหน้าที่หัวหน้างานในแต่ละฝ่าย ตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

ที่มา : โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม, “สารสนเทศ ปีการศึกษา 2544”, ประจวบคีรีขันธ์ ,2545.

(อัครสำเนา)

สภาพปัญหาและแนวการแก้ไขของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม

จากสภาพปัญหาในปัจจุบันของสังคมและชุมชนของนิคมสร้างตนเองจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ที่ (1) ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มี รายได้ไม่ค่อยจะแน่นอน (2) บ้านเรือนอยู่อย่างกระจัดกระจายห่างกันเพราะปลูกสร้างในพื้นที่ของ

ตนเองที่นิคมสร้างตนเองจัดให้ (3) ระบบสาธารณสุขไม่ค้ำยสมบูรณ์เพราะยังมีบางส่วนที่ไฟฟ้ายังเข้าไปไม่ถึงและน้ำดื่มใช้น้ำฝนและระบบปะปาชนบท (4) ประชาชนมีประเพณี วัฒนธรรมและนับถือศาสนาที่แตกต่างกันเพราะอพยพมาจากหลายจังหวัด ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยและสภาพของสังคมข้อมูลข่าวสารของโลกในยุคปัจจุบันนี้ ทำให้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมพอสรุปได้ดังนี้ (1) นักเรียนหนีโรงเรียน (2) นักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศ (3) นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน (4) นักเรียนไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน (5) นักเรียนไม่มียานพาหนะมาโรงเรียน (6) นักเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์การเรียน (7) นักเรียนขาดครอบครัวที่สมบูรณ์ (8) นักเรียนติดยาเสพติด และ (9) นักเรียนออกกลางคัน

และจากปัญหาดังกล่าวของนักเรียน โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมได้ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ดังต่อไปนี้ (1) ให้ครู-อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประจำชั้นออกเยี่ยมบ้านพบผู้ปกครองนักเรียนทุกคน (2) เชิญผู้ปกครองมาประชุมที่โรงเรียน (3) สนับสนุนให้ผู้ปกครองที่มีรถยนต์ช่วยดำเนินการจัดเป็นรถรับ-ส่งนักเรียน (4) จัดหาทุนการศึกษามอบให้นักเรียนที่ยากจน (5) จัดหาเงินมอบให้นักเรียน เป็นค่าอาหารกลางวัน ค่าเสื้อผ้า ค่ารถรับ-ส่ง (6) จัดให้มีหนังสือพิมพ์เรียน (7) ยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา (8) ให้ครู-อาจารย์ทุกท่านสนิทสนมกับนักเรียนเสมือนครอบครัวเดียวกัน (9) นำนักเรียนไปบำบัด รักษาและฟื้นฟูจิตใจ ซึ่งจากการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวของโรงเรียนที่ผ่านมามีสามารถช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่กรมสามัญศึกษาร่วมกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันจัดทำขึ้นให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆ ได้รับการดูแลช่วยเหลือ โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า (กรมสามัญศึกษา 2544 ข : 5) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

องค์ประกอบสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กรมสามัญฯ ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ซึ่งมีครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน โดยประสานงานหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครองนั้น การที่ดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งไว้นั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 5 ประการด้วยกัน คือ (กรมสามัญศึกษา 2544 ข : 5) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันเป็นพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมีเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย 4 ด้านใหญ่ ๆ คือ (1) ด้านความสามารถ แยกเป็น ด้านการเรียนรู้ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา ผลการเรียนรู้เฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน เป็นต้น และด้านความสามารถอื่น ๆ ได้แก่ เก่งกาจทางด้านที่พิเศษในโรงเรียน และความสามารถพิเศษ (2) ด้านสุขภาพ แยกเป็น ด้านร่างกาย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก โรคประจำตัว ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น และด้านจิตใจ-พฤติกรรม เช่น อารมณ์ซึมเศร้า / วิตกกังวล ความประพฤติ พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น บุคลิกภาพเก็บตัว / ขี้อาย (3) ด้านครอบครัว แยกเป็น ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของบิดามารดา / ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน และด้านการคุ้มครองนักเรียน ได้แก่ จำนวนพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว สภาพของบิดามารดา บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบนักเรียน ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การติดสุรา การพนัน เป็นต้น (4) ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติมซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ที่สำคัญ คือ (1) ระเบียบสนทนา เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล และครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้นหากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการก็ควร

หาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครู
 อื่นๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษา
 ดำเนินการได้ รูปแบบและรายละเอียดในระยะเรียนสะสมของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันได้ขึ้น
 อยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียนแต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุข
 ภาพ และด้านครอบครัว ระยะเรียนสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและ
 เก็บไว้อย่างดี ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษาและมีผู้เก็บระยะเรียนสะสมให้เรียบร้อย ระยะเรียนสะสมควร
 เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา และส่งต่อระยะเรียนไปยังครูที่ปรึกษาคน
 ใหม่ในปีการศึกษาต่อไปหรืออาจจัดครูที่ปรึกษาตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนจบมัธยมศึกษาใน
 แต่ละตอน หรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้ (2) วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่มีข้อมูลของนัก
 เรียนจากระยะเรียนสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ไม่เพียงพอ หรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อ
 มูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมือเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม
 อื่นๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

2. การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนัก
 เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การ
 คัดกรองของของกรมสุขภาพจิตที่โรงเรียนนำมาใช้แล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ (2) กลุ่มเสี่ยง / มี
 ปัญหา คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของของกรมสุขภาพจิต
 ที่โรงเรียนนำมาใช้แล้วมีปัญหา ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังแต่
 กรณี การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาก็ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็ว
 ในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนัก
 เรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนจะมีน้อยลง มี
 ผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ผลการคัดกรองนัก
 เรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ใน
 กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อ
 การรับรู้ แม่นักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม
 และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรอง
 นักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือ
 นักเรียน ก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่
 ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ

การคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย เครื่องมือที่โรงเรียนควรใช้ในการคัดกรองนักเรียนคือ (1) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลของกรมสุขภาพจิตที่โรงเรียนควรมีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา (2) แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นแบบบันทึกข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และ ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านยาเสพติด ด้านเพศ (3) แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรมการปรับตัวที่มีผลเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมัน ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต โดย แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐาน (norm) ของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนมี 3 ชุด คือชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน ชุดที่พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน ชุดที่นักเรียนประเมินตนเอง ทั้ง 3 ชุด มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อเท่ากัน ทางโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุด พร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

3. การส่งเสริมนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป และมีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

(1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (homeroom) กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษา และนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียน

ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมมีประโยชน์ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียน สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

แนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีดังนี้ (1) กำหนดกิจกรรมโฮมรูมโดยยึดตามความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน หรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้งควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐาน ทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้ ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน (2) โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย (3) วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม (4) วิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

(2) การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (classroom meeting) การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้านกับโรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนดังกล่าวจะทำให้ให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้นทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพมีความสามารถมากยิ่งขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน

การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนนี้ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มีใช้การรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก ในการจัดกิจกรรมประชุมก็คือ (1) การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน (2) การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมหรือจะเป็นการส่วนตัวก็ตาม แต่ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ

ชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน (3) การจัดกิจกรรมในการประชุม การที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อน จึงจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (4) การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครอง ในการประชุมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป และเป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเข้าใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไปนอกจากนี้ทุกครั้งที่ครูที่ปรึกษาควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

(1) การให้การปรึกษาเบื้องต้น การให้การปรึกษาเบื้องต้นเป็นการช่วยเหลือ ผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึก ความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานดังนี้ จิตวิทยาวัยรุ่น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งร่างกายและจิตใจ กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญ ๆ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม การรับฟังเนื้อหาและความรู้สึก การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหา แนวทางการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนในแต่ละลักษณะปัญหา เช่น ด้านการเรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น

แนวดำเนินเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเบื้องต้น ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการปรึกษาโดยมีกระบวนการในการปรึกษา ดังนี้ สร้างสัมพันธภาพ พิจารณาและทำความเข้าใจปัญหา กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไข้ปัญหา ยุติการปรึกษา

การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี มีคุณภาพนั้นควรจะปฏิบัติดังนี้ (1) รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้ (2) หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษา พัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความสามารถ

อย่างสม่ำเสมอ ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
 ปรึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
 เรียน นอกจากปรึกษาเบื้องต้นแล้วการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ
 เพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนรวมทั้ง
 ผู้ปกครองด้วย

ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนได้หลายแนว
 ทาง ซึ่งในที่นี้สรุปไว้ 5 แนวทางที่จำเป็น คือ (1) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2) การใช้กิจกรรม
 ในห้องเรียน (3) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (4) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม (5) การใช้กิจ
 กรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สำหรับกิจกรรมใน (2) , (3) และ (5) ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนใน
 (1) และ (4) จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการ
 สนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนด้วยแต่อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือทั้ง 5 กิจกรรมดังกล่าว ครูที่
 ปรึกษาสามารถขอคำแนะนำความคิดเห็นจากครูอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้น การ
 พิจารณาเลือกใช้กิจกรรม ครูที่ปรึกษาควรคำนึงถึง (1) ความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะปัญหา
 (2) บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคนสภาพของชั้นเรียน/โรงเรียน/ชุมชน

ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (1) การรักษาความลับ
 เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือแก้ไข ต้องไม่นำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือ
 ในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ – สกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผย
 ควรเป็นไปในลักษณะที่ให้เกียรตินักเรียน บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่เหมาะสม
 และสะดวกในการเรียกใช้ การรายงานการช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้
 โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ (2) การแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือแก้
 ไขปัญหานักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะ
 สมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียวแต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่
 เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่
 เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียน
 อีกคนหนึ่งเนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้การ
 ปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วย
 เหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ฝึกฝน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหานักเรียน

5. การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานักเรียนเป็นบัพทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือคนคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบคือ (1) การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือแก่นักเรียน ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น (2) การส่งต่อภายนอกครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไข ปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีกรช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงาน ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีก ก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา การส่งนักเรียนไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้นมีแนวทางการพิจารณาในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษาดังนี้ (1) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ (2) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอมิให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น (3) ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความซับซ้อนของสภาพของจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยาควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แนวดำเนินการส่งต่อนักเรียนครูที่ปรึกษาควรดำเนินการดังนี้ (1) ประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน (2) สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้น ให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง (3) ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือ โกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม (4) ครูที่ปรึกษานัดวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย (5) ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสม อย่างสม่ำเสมอ
2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน
3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ จากโรงเรียน
5. การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆของนักเรียนซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร พัฒนาการของวัยรุ่น สงวนลิขสิทธิ์

การที่จะเข้าไปให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครู-อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นๆจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น และเข้าใจถึงพัฒนาการด้านต่างๆที่เชื่อมโยงกันอยู่ ได้มีการศึกษามากมายทางวิทยาศาสตร์โดยนักวิชาการหลากหลายแขนง อาทิ นักจิตวิทยา นักสังคมศาสตร์ นักมนุษยศาสตร์ แพทย์ ฯลฯ ที่รวบรวมเรื่องชีวิตและจิตใจของวัยรุ่น เพื่อจะได้ทำความเข้าใจกับสภาพธรรมชาติตามวัย จะได้เอาความรู้นั้นมาช่วยให้เด็กวัยรุ่นเข้าใจตัวของเขาเองและบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นจะได้เข้าใจและให้ความช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ได้อย่างถูกต้อง

การแบ่งช่วงของวัยรุ่น

ช่วงของวัยรุ่นสามารถแบ่งวัยรุ่นออกเป็น 2 ช่วงได้แก่ วัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น (12-15 ปี) และวัยรุ่น (15-18 ปี) (สมพร สุทัศนีย์ 2541 :37)

1. วัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น จะมีอายุประมาณ 12-15 ปี ซึ่งอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะโดยทั่วไป เด็กผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กผู้ชาย คือจะย่างเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 12-13 ปี ส่วนเด็กผู้ชายเตรียมเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 13-15 ปี เป็นระยะก่อนวัยหนุ่มสาวลักษณะ

ทางเพศจะปรากฏขึ้นให้เห็น เด็กวัยนี้จะดูแก่ง้าง ทำอะไรขาดเงินไม่เรียบร้อย ร่างกายต้องการอาหารที่มีประโยชน์เพื่อช่วยในการเจริญเติบโต

2. วัยรุ่น เด็กจะเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 15-18 ปี เป็นระยะที่เด็กกำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นระยะที่เด็กวัยรุ่นค้นหาลักษณะประจำตนและบทบาทที่แท้จริงของตนทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนพฤติกรรมผู้ใหญ่อื่นๆ ดังนั้นถ้าเด็กวัยนี้ค้นหาลักษณะประจำตนไม่ได้และไม่ทราบบทบาทที่แท้จริงของตนคืออย่างไรจะเกิดความสับสนในบทบาทและปรับตัวไม่ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเพศและอาชีพ

พัฒนาการของวัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น

สมพร สุทัศนีย์ ได้แบ่งพัฒนาการของวันเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น เป็น 4 ด้านดังนี้(สมพร สุทัศนีย์ 2541 :38)

1. พัฒนาการทางร่างกาย ร่างกายของเด็กวัยนี้จะสูงขึ้น และมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น แขนยาว มือใหญ่ขึ้น เด็กผู้หญิงจะมีตะโพกผาย หน้าอกขยายโตขึ้น มีขนขึ้นที่อวัยวะเพศ มีประจำเดือน ส่วนเด็กผู้ชายมีกล้ามเนื้อใหญ่กว้างและแข็งแรงขึ้น มีขนตามแขน หน้าแข้ง เสียงจะห้าวแตก จะมีน้ำอสุจิ และจะมีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงมีภาวะพร้อมที่จะเป็นพ่อคนและแม่คนได้

2. พัฒนาการทางอารมณ์ มักจะเป็นคนเข้าอารมณ์ อารมณ์ไม่คงที่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและอวัยวะเพศ นอกจากนี้ยังเกิดความสับสนในบทบาทของตน จึงเกิดความคับข้องใจ วิตกกังวล จึงเป็นเหตุให้อารมณ์ไม่คงเส้นคงวา โดยเฉพาะเด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่จะทำให้เด็กกลายเป็นคนเงียบขรึม หรือไม่ก็กลายเป็นคนดื้อดึง ขัดขืน กร้าวร้าวได้ ดังนั้นการแสดงความรักหรือการส่งเสริมอีกทีก็เป็นเรื่องธรรมดาของเด็กวัยนี้ เพราะเด็กแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นเพื่อเป็นการปกปิดความยุ่งยากใจ ความไม่มั่นใจ ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และความเหนียวที่เกิดจากการใช้กำลังมากเกินไป ความต้องการของเด็กวัยนี้คือ (1) ต้องการความรักความเข้าใจ (2) ต้องการคำแนะนำชี้แจงในเรื่องเพศและการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (3) ต้องการยอมรับและคำยกย่องชมเชย (4) ต้องการอาหาร การออกกำลังกาย และการพักผ่อนอย่างพอเพียง (5) ต้องการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. พัฒนาการทางสังคม เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะแยกกันเล่นแต่ก็เริ่มสนใจซึ่งกันและกัน โดยไม่กล้าเปิดเผย สนใจการรวมเป็นกลุ่ม จะปฏิบัติตามกฎของกลุ่ม และจะเลียนแบบสมาชิกของกลุ่มไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกาย การพูด หรือกิริยาท่าทาง เนื่องจากเด็กวัยนี้จะขาดความมั่นใจและต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม การกระทำหรือความต้องการจึงมักจะขัดแย้งกับความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ใหญ่เสมอ ผู้ใหญ่ควรให้อิสระแก่เด็กได้ทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้

4. พัฒนาการทางสติปัญญา เด็กวัยนี้มีเหตุผลและควบคุมตนเองได้ดีขึ้น รู้จักอดทนในการคบเพื่อน ช่วงความสนใจนานขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้กว้างขวางขึ้น เพราะเด็กเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะคำพูด เข้าใจและรู้จักพูดถ้อยคำที่ลึกซึ้ง ถ้อยคำเปรียบเทียบต่างๆ ดีขึ้น เฉลียวฉลาดขึ้นกว่าเดิม แต่บางครั้งก็นั่งฝืนกลางวันเพื่อเป็นการชดเชยสิ่งที่ขาดและโอกาสที่คิดเพื่อฝันก็มีจำกัด ครูควรให้ทำกิจกรรมที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ทำท่ายจินตนาการ เช่น เกมทายปัญหา แทนการบ้านที่น่าเบื่อ ให้เรียงความเรื่องที่แปลกใหม่จากสิ่งที่เคยทำ สิ่งสำคัญคือควรปลูกฝังคุณธรรมให้เด็ก เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และควรสอนให้ซาบซึ้งในสิ่งที่ดีงาม ปัญหาของเด็กวัยนี้คือ การปรับตัวที่ไม่เหมาะสม

พัฒนาการของวัยรุ่น

สมพร สุทัศนีย์ ได้แบ่งพัฒนาการของวัยรุ่น เป็น 4 ด้านดังนี้ (สมพร สุทัศนีย์ 2541 :40)

1. พัฒนาการทางกาย ร่างกายของเด็กวัยนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่เต็มที่มีน้ำหนักและส่วนสูงมากที่สุด แขนขาจะเจริญมากกว่าลำตัว ลำตัวจะเจริญมากกว่าศรีษะ กระดูกแข็งแรง ผิวพรรณผ่องใส ต่อมาต่างๆ ทำหน้าที่มากขึ้น วัยนี้เริ่มพิถีพิถันในเรื่องความงาม เด็กจะสนใจรูปร่างหน้าตาและการแต่งกายจะหันไปใช้เครื่องสำอางที่โฆษณาอยู่ทั่วไป เด็กวัยรุ่นที่รูปร่างหน้าตาดี แต่งตัวสวยงามจะเป็นที่รู้จักและชื่นชมในหมู่วัยรุ่นด้วยกัน

2. พัฒนาการทางอารมณ์ วัยนี้ต้องการอิสระภาพมากขึ้น มักจะแสดงอาการแข็งกร้าวเมื่อถูกจำกัดเสรีภาพ มักมีอารมณ์เพื่อฝืนเกี่ยวกับอนาคต เช่น อาชีพ การแต่งงาน เด็กวัยนี้ปรับตัวได้ดีขึ้น อารมณ์สุขุมเยือกเย็น กล้าเผชิญความจริงมากขึ้น ถ้าหากเด็กวัยนี้อยู่ห่างบิดามารดา เช่น อยู่หอพักหรืออยู่บ้านคนอื่นจะทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคงยิ่งขึ้นกว่าการอยู่ใกล้บิดามารดา เพราะการอยู่ใกล้บิดามารดาจะทำให้ขาดความมั่นคงในอารมณ์ เนื่องจากการตามใจและการปกป้องมากเกินไป

3. พัฒนาการทางสังคม เด็กวัยนี้พอใจที่จะอยู่กลุ่มเพศเดียวกันและมักจะทำตามกลุ่ม นิยมและคลั่งไคล้อะไรที่เหมือนกัน มักจะนิยมของแปลกๆ และวิถีดาร เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ดังนั้นการอยู่ในกลุ่มเพศเดียวกันจะพัฒนาไปสู่กลุ่มต่างเพศอย่างค่อยเป็นค่อยไปคือ เมื่อมีการร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งวัยรุ่นแต่ละกลุ่มที่เป็นคนละเพศก็จะมาพบปะกัน วัยรุ่นจึงอยู่ในฐานะสมาชิกของกลุ่มที่รู้จักกัน โดยเริ่มทั้งสองเพศ ต่อมาเมื่อค่อยๆ รู้จักพูดคุยกันแล้วสมาชิกของแต่ละกลุ่มซึ่งเป็นคนละเพศก็เริ่มจับคู่กันเริ่มมีนัดแล้วโยงไปสู่การแต่งงานและการเตรียมตัวสำหรับอาชีพต่อไป

4. พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสมองเกือบเท่าผู้ใหญ่ เป็นวัยที่เริ่มมีแนวทางชีวิตสำหรับตัวเอง มักจะสนใจเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยาและด้านการเมือง แต่ยังไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้เนื่องจากขาดประสบการณ์ เป็นวัยที่แสวงหาลักษณะประจำตนเพื่อเลือกและเตรียมตัวสำหรับอาชีพ

ปัญหาที่พบบ่อยในวัยรุ่น

เด็กทุกคนที่พัฒนาเข้าสู่วัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ประมาณร้อยละ 10-15 ของวัยรุ่นเท่านั้น ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างจริงจัง วัยรุ่นที่เป็นปัญหาจะมีรายละเอียดมากมาย ซึ่งขอบเขตของ ปัญหาครอบคลุมถึงการที่วัยรุ่นไม่สามารถปรับตัวต่อปัญหาชีวิตประจำวันของตนได้ จึงหาทางออก ด้วยการกระทำที่นำความเดือนร้อนมาสู่ตนเอง ผู้ครอบครัว ผู้สังคม จนถึงขั้นก่อภัยให้กับสังคมและ ประเทศชาติได้

โดยมากมักจะเกิดในวัยรุ่นที่ขาดความนับถือ หรือขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มีปมด้อย ชอบเปรียบเทียบกับเพื่อนๆด้วยกัน มองเห็นลักษณะข้อเด่นของคนอื่นแต่มองไม่เห็นข้อดีของตนเอง ไม่แน่ใจในตนเองหลายด้าน ตั้งแต่ด้านมนุษยสัมพันธ์ การเลือกอาชีพ อารมณ์ พฤติกรรมทางเพศที่ กลัวว่าจะเบี่ยงเบน ไม่เข้าใจความต้องการของตนเอง ไม่มีสมาธิจิตใจสับสนฟุ้งซ่าน รู้สึกขมขื่นกับ สภาพชีวิตจนมีผลกระทบตามมาทั้งในด้านสังคมและการเรียน ค่อยๆแยกตัวออกจากเพื่อนฝูง และญาติมิตรไม่สามารถมีมิตรภาพที่แน่นแฟ้นมั่นคงได้ บางคนกลายเป็นนักแสวงสัจจะของชีวิต บางคนเลิกเรียนกลางคัน หันไปพึ่งสุรา ยาเสพติดหรือคิดฆ่าตัวตาย เพื่อหนีปัญหาภาระความรับผิดชอบ เนื่องจากรู้สึกว่าการหนักเกินไปกว่าที่จะทนได้ ในการประเมินปัญหาวัยรุ่นจึงควรมองให้กว้าง หลากหลายด้านนอกจากความเป็นไปในครอบครัวที่มีผลกระทบต่อวัยรุ่นแล้ว ควรประเมินเรื่องเพื่อน และการเรียนควบคู่ไปด้วย ปัญหาของวัยรุ่นพอแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน (วันัดดา ปิยะศิลป์ 2539 : 97) ได้แก่

1. ปัญหาครอบครัว มีได้หลายรูปแบบตั้งแต่ลักษณะครอบครัวหย่าร้าง เลิกร้าง ทะเลาะขัดแย้งกันระหว่างพ่อแม่ หรือความขัดแย้งของพ่อแม่ต่อวัยรุ่น หรือมีความขัดแย้งกันในระหว่างพี่น้อง ที่รุนแรงถึงขนาดไม่มองหน้า ไม่พูดคุยกันเลย หรือมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันอยู่ตลอดเวลา สมาชิกห่างเหินกันมาก ไม่คลุกคลีสูงส่งกันเลย ต่างคนต่างอยู่ มีสภาพความเป็นอยู่ไม่แตกต่างจากหอพัก เป็นต้น วัยรุ่นส่วนใหญ่ยินดีที่จะบอกเล่าถึงปัญหาหรือบรรยากาศภายในบ้านกับผู้ใหญ่ที่เขาศรัทธา หรือรู้สึกไว้วางใจ ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน เพื่อนจะมีความสำคัญต่อชีวิตวัยรุ่นอย่างมาก ถ้าวัยรุ่นคนใด ไม่มีเพื่อนหรือเลือกที่จะติดสอยห้อยตามพ่อแม่มากกว่าที่จะใกล้ชิดทำความคุ้นเคยกับเพื่อนก็มักจะ มีปัญหาซ่อนเร้นอยู่หรือปรับตัวไม่ดีหรือเอาแต่ใจตัวเองจนเพื่อน ไม่อยากคบด้วย ควรถามถึง ลักษณะของกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกที่มีต่อเพื่อน คิดว่าเพื่อนมีความรู้สึกอย่างไรต่อตัววัยรุ่น รู้ข้อดีข้อเสียของเพื่อนสนิทหรือไม่และคิดว่าเพื่อนจะเข้าใจและยอมรับข้อดีข้อเสียของตัวเองหรือไม่ เป็นต้น

2. ปัญหาด้านการเรียน ควรประเมินว่าวัยรุ่นสนใจใฝ่เรียนมากน้อยเพียงใด สนใจรับผิดชอบการเรียนหรือไม่ เรียนดีหรือเรียนอ่อนวิชาใด มีวิธีการแก้ไขหรือไม่และมีปัญหาในการปรับตัวหรือแก้ไขปัญหาไม่คืนัก นักจะมีภาพพจน์ต่อตัวเองในทางลบ

3. ปัญหาด้านกิจกรรมและงานอดิเรก ความที่วัยรุ่นมีพลังและมีความสนใจหลากหลายมักจะมีกิจกรรมหรืองานอดิเรกให้ทำอย่างจริงจัง ซึ่งอาจเป็นกีฬาในร่ม กีฬากลางแจ้ง ดนตรี เต้นรำ ออกกำลังกาย สนใจกิจกรรมหรือเป็นตัวตั้งตัวตีในชมรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ทราบถึงทัศนคติ ความสนใจ ประสบการณ์ ความคิดเห็น การปรับตัวของวัยรุ่น ฯลฯ หากพบว่าวัยรุ่นไม่มีความสนใจต่อสิ่งใดเลย แม้กระทั่งการเรียน อยู่ไปวันๆหนึ่งอย่างเลื่อนลอย ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งใดๆ รอคอยให้เพื่อนมาชักชวน ไม่มีความคิดเห็นและไม่รู้สึกอยากทำสิ่งใด ฯลฯ มักจะเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีอัตราเสี่ยงต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้สูง

หากพบว่ามีปัญหา 2 ด้านขึ้นไป แสดงว่ามีปัญหาค่อนข้างรุนแรงโดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ปัญหาเรื่องเพื่อน และปัญหาการเรียน สมควรที่จะดูแล ติดตามรักษา โดยให้พ่อแม่มาร่วมมือให้ความช่วยเหลือด้วย ทั้งนี้เพราะปัญหาหลายๆอย่างมาจากสาเหตุมากมายที่สัมพันธ์ซับซ้อนกันและหลายๆปัญหาจะแก้ไขได้เมื่อพ่อแม่ต้องปรับเปลี่ยนท่าทีหรือทัศนคติไปพร้อมๆกับวัยรุ่นด้วย โดยเฉพาะในวัยรุ่นยังต้องพึ่งพาพ่อแม่อยู่มาก

ปัญหาที่รุนแรงต้องเข้าไปช่วยเหลือแทรกแซง

ในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นต้องประสบกับปัญหาที่ต้องแก้ไขอยู่ตลอดเวลาทั้งปัญหาธรรมดาที่ไม่รุนแรงและปัญหาที่มีความรุนแรง ในปัญหาที่มีความรุนแรง ผู้ปกครองและครู-อาจารย์จะต้องเข้าไปช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน มีอยู่ด้วยกัน 4 ด้านด้วยกัน (วินัดดา ปิยะศิลป์ 2539 : 97) คือ

1. ปัญหาพฤติกรรม พบได้บ่อยร้อยละ 4-10 ของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์ร่วมกับพ่อแม่ที่มีปัญหาในบุคลิกภาพหรือเป็นผลมาจากการเลี้ยงดู เช่น ปัญหาความก้าวร้าว หนีโรงเรียน ขโมย เบี่ยงเบนในพฤติกรรมทางเพศ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่หนีออกจากบ้านซึ่งพบได้มากขึ้นในยุคนี้ การที่เด็กหนีออกจากบ้านมักมาจากสาเหตุของความคับแค้นในใจตัวพ่อแม่ พบมากในครอบครัวที่มีความขัดแย้งกันสูงหรือรังเกียจไม่รักเด็ก ครอบครัวที่พ่อแม่คิดเหล้า ดินยา หรือทารุณทางเพศกับเด็กมากกว่าหนีออกจากบ้านเพราะอยากเรียนรู้ชีวิต พฤติกรรมที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นสิ่งที่บ่งถึงความไม่สมดุลในชีวิตของวัยรุ่น ก่อนที่ผู้เกี่ยวข้องจะดำเนิน คว้า เด็ก ควรที่จะสืบค้นหาข้อมูลให้กระจ่างชัด จึงจะเข้าไปช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นนี้ได้อย่างเหมาะสม

2. ปัญหาเรื่องเพศ สังคมในปัจจุบันรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว จนทำให้ศีลธรรมและวัฒนธรรมเสื่อมถอย ทั้งนี้เป็นเพราะพ่อแม่ไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนและดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด สื่อมวลชนและสิ่งต่างๆส่งเสริมให้คนทั่วไปแสดงความรู้สึกต่อกันง่ายๆเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ภาพ

ยนตร์ไป รายการโทรทัศน์ สื่อโฆษณา หนังสือไป โรงแรมหรูมีอยู่เกือบทุกที่วัยรุ่น ถูกสอนมาให้ยับยั้งตัวเองน้อย ร่วมกับมีการเปลี่ยนแปลงระดับอารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อผิดๆที่ว่า ชีวิตหนึ่งต้องมีการขึ้นครุ ผู้ชายต้องมีประสบการณ์ทางเพศสูงกว่าผู้หญิง ฯลฯ ทำให้วัยรุ่นกระโดดลงไปทดลองเรียนรู้เรื่องเพศอย่างเต็มอกเต็มใจ ผลก็คือปัจจุบันมีวัยรุ่นตั้งครรรค์โดยที่ยังไม่สามารถ รับผิดชอบกับชีวิตตนเองได้มากมาย ถูกล่อลวง ถูกทำร้ายทางเพศ การจู๋หรือหลอกให้เด็กกลัวจะไม่ มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น นอกจากความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง สัมพันธ ภาพที่ดีภายในครอบครัว การสอนให้เบี่ยงเบนความสนใจและการหัดยับยั้งตัวเองเท่านั้นที่จะเป็น รากฐานที่ดีในการป้องกันปัญหาในเรื่องนี้

3. ปัญหายาเสพติด วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดจะเป็นวัยรุ่นที่เป็นภัยต่อตนเองและสังคมมากที่สุด จากผลของการอยากลอง อยากรู้ ร่วมกับความกลัว กังวลใจในชีวิตทำให้ตัดสินใจผิด ไปลอง แล้วติด ร่างกายเคยชิน ต้องการยาเหล่านั้นจริงๆและต้องเพิ่มปริมาณขึ้นไปเรื่อยๆ มีผลทำให้ผู้ติดยา จะไม่มีอารมณ์และจิตใจสำหรับไปนึกคิดเรื่องอื่นใด ไม่ว่าจะการเรียน การงาน ความรับผิดชอบที่ได้ รับมอบหมาย จะเฝ้านึกถึงยาเสพติดอยู่ตลอดเวลาอยากทำทุกอย่างเพื่อหาเงินมาจ่ายเบี่ยค่ายาและเมื่อ หมดหนทางเข้าจริงๆสามารถกระทำทุกอย่างที่ไร้มนุษยธรรมเพื่อให้ได้ยามาสูบ โดยเฉพาะผู้มี พื้นนิสัยขี้ขลาด เจ้าโทสะ ก้าวร้าว เป็นบุคลิกภาพพื้นฐาน สาเหตุของวัยรุ่นที่ติดยามักเกิดจากหลายๆ สาเหตุรวมกัน ทั้งความอยากรู้อยากเห็น อยากลองหรืออยากตามอย่างเพื่อนหรือมีความผิดหวังสูง กลุ้มใจ เสียใจต่อเหตุการณ์ต่างๆและที่สำคัญที่สุดคือ มีสาเหตุมาจากครอบครัวที่ขัดแย้งทางอารมณ์ สูงระหว่างพ่อแม่กับวัยรุ่น นอกจากนี้สถาบันการศึกษาเองที่วัยรุ่นมาชุมนุมกันวันละหลายๆชั่วโมง จะทำให้ได้รับการบอกเล่าเรื่องยาจากเพื่อนร่วมวัยทำยาให้มาลองจนปัจจุบันพบว่ามีแหล่งขายยา เสพติดอยู่ภายในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้นเอง แต่อย่างไรก็ตามสถาบันการศึกษาก็เป็น แหล่งป้องกันและแก้ไขเรื่องยาเสพติดให้เด็กวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้องตลอด จนเฝ้าสังเกตระวังในอาการของเด็กที่เริ่มติดยาและนำไปปรึกษาแก้ไขได้ทันการ

4. ปัญหาทางอารมณ์ จากความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ร่วมกับความต้องการค้นหา ตัวเอง มองดูสิ่งต่างๆรอบข้างในสายตาของคนโตขึ้นทำให้ค้นพบความเป็นจริงที่อาจมีความ แตกต่างไปจากคสามฝันในวัยเด็กโดยสิ้นเชิง ความคิดที่พิจารณาและวิเคราะห์เป็นต้นเหตุทำให้ต้อง พบกับความผิดหวัง เสรี โศก เสียใจ บางรายจึงหาทางออกเพื่อให้ลืมความผิดหวัง ความเสียใจ โดย หนีไปอยู่ในโลกของยาเสพติด บางรายไม่สามารถยอมรับความเป็นจริงของตนเองและครอบครัว และของเพื่อน ไม่กล้าเผชิญเพราะทนความผิดหวังไม่ได้ จึงจำเป็นต้องอยู่กับความขัดแย้งของจิตใจ ไม่มีที่สิ้นสุด หวันไหว กังวล ไม่แน่ใจไปตลอดเวลายาวนาน

จากความล้มเหลวทางด้านครอบครัว ตัวเอง การเรียน การงาน การสังคม ออกหัก ฯลฯ ซึ่งก็ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตแต่ก็มีผลต่อวัยรุ่นบางกลุ่มที่ไม่สามารถเผชิญกับความผิดหวังเหล่านี้ได้ เกิด

เป็นอารมณ์ซึมเศร้า เบื่อชีวิต คิดอยากตาย ทั้งๆที่ความผิดหวังต่อสิ่งเหล่านี้ยังน้อยนิดแต่อารมณ์ในวัยรุ่นมักรุนแรง จึงพบอารมณ์ซึมเศร้าในวัยรุ่นได้สูงและจะเป็นสาเหตุของการฆ่าตัวตายตามมา ซึ่งในวัยนี้พบได้สูงกว่าวัยอื่น ทั้งนี้เนื่องจากอารมณ์รุนแรง วู่วาม ไม่ยั้งคิดและเลียนแบบสิ่งที่พบเห็นได้ง่าย

คนทั่วไปมักคาดหวังว่าถ้าวัยรุ่นร้องไห้ เหงา แยกตัว ซึมเศร้า ก็เท่ากับว่ามีอะไรผิดปกติทั้งที่ในความเป็นจริงวัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่ามีอารมณ์เศร้าอย่างไม่ตรงไปตรงมาโดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมวู่วาม เสี่ยงตาย ก้าวร้าว ต่อต้าน แยกตัว มีเรื่องทะเลาะกับผู้อื่นรอบข้าง ร้องไห้เมื่อ อาหาร แข็งกับชีวิต มองตัวเองว่าไร้คุณค่า นอนไม่ก่อนหลับ คิดมาก มีพฤติกรรมทำทาสังคม เช่น ดื่มเหล้า ดินคบุรี มีพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น

มักพบว่าวัยรุ่นที่มีอัตราเสี่ยงต่อปัญหาทางอารมณ์และทำร้ายตัวเองมักจะมีลักษณะต่อไปนี้ คือ (1) ปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ๆยาก (2) มีปัญหาครอบครัว ขาดความอบอุ่น ขาดที่พึ่งพิง (3) มีพื้นอารมณ์ท้อแท้ ผิดหวังง่าย (4) วู่วาม (5) ขาดทักษะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น (6) แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่เก่ง (7) ใช้วิธีการเลี่ยงปัญหา หันไปพึ่ง เหล้า ยา ฯลฯ

สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ตำรา บัญญัติรัตน์ (2515 : 114) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในประเทศไทยและได้สรุปไว้ดังนี้ (1) ฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับ (2) ไม่ใส่ใจการเรียน (3) ก้าวร้าว (4) เรียนหนังสือไม่ดี (5) ไม่สุภาพ (6) ไม่เคารพครู (7) ลักขโมย (8) รบกวนชั้นขณะเรียน (9) หนีโรงเรียน ส่วน สุชา จันทรธรม (2521 : 97-98) ได้สรุปปัญหาทางวินัยซึ่งเป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กในโรงเรียนที่พบมากดังนี้ (1) เชื่องช้าและเฉื่อยชาในการทำกิจกรรมต่างๆ (2) ขาดเรียนหรือหนีโรงเรียน (3) อยู่ไม่เป็นสุข ชอบคุยหรือเล่นในห้องเรียน (4) มาโรงเรียนสาย (5) ฝ่าฝืนกฎ ข้อบังคับของโรงเรียน (6) ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู (7) ข่มเหงรังแกคนอื่น (8) พูดเท็จและพูดคำหยาบ (9) ไม่สนใจเรียน (10) ลักขโมย (11) ทุจริตในการสอบ (12) เองงานอื่นมาทำในขณะเรียน (13) อารมณ์ฉุนเฉียวโมโหร้าย (14) ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ (15) ชอบทิ้งของสกปรกและไม่เลือกที่ (16) ชอบทำลาย และสุกิต ดำรงมณี (2516 : 51-55) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังนี้ (1) การอบรมทางบ้านกับทางโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน (2) การบังคับเด็ก ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้างตามโอกาสที่เหมาะสมที่ควร ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจและหาทางแสดงออกในทางที่ผิด (3) ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาชอบอ้างระเบียบและคำสั่ง (4) การที่ผู้ใหญ่ตามใจ รัก และให้เสรีภาพแก่เด็กมากเกินไป รวมถึงการที่ผู้ใหญ่ไม่ให้ความอบอุ่นแก่เด็กเท่าที่ควร (5) การที่ผู้ใหญ่ตั้งความหวังไว้สูง แต่ไม่ได้กระทำให้สิ่งใดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความสำคัญต่ออนาคตของส่วนรวมเลย

คณะนิติปรัชญาโท แผนกวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2538 : 30) ได้เสนอหลักการและข้อเสนอแนะแนวความคิดในการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจสภาพที่เป็นจริงตามธรรมชาติหรือความต้องการของเด็กในวัยต่างๆ อย่างถูกต้อง
 2. โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติในการปลูกฝังอบรมอย่างชัดเจน จะต้องชี้แจงให้ครู อาจารย์ ผู้ร่วมงาน ได้ทราบถึงแนวทางที่กำหนดขึ้น ต้องร่วมร่วมใจกันอย่างแท้จริง ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้
 - 2.1 ครู อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องสำรวจและปรับปรุงตนเองให้เหมาะสม จะต้องสร้างศรัทธา ความเชื่อถือ และความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน
 - 2.2 ครู อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องให้ความใกล้ชิด ให้ความรัก ความเห็นอกเห็นใจ อย่าให้นักเรียนเกิดความคิดว่าครูและนักเรียนอยู่คนละพวก
 - 2.3 ครู อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องประสานสัมพันธ์ สามัคคีกลมเกลียว เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ยึดหลักการและนโยบายอันเดียวกัน
3. โรงเรียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีงามอยู่เสมอ เช่นการปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องน้ำห้องส้วม สนามและอาณาบริเวณต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้นักเรียนรักโรงเรียนและใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข
4. โรงเรียนต้องพยายามจัดดำเนินการให้บริการต่างๆ กับนักเรียน ให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับนักเรียน เช่น
 - 4.1 ให้โอกาสนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน กำหนดความมุ่งหมาย และร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
 - 4.2 ฝึกหัดให้นักเรียนออกหลักเกณฑ์ควบคุมการปฏิบัติต่างๆ ด้วยตนเองตามกรอบและระบอบของโรงเรียน
 - 4.3 จัดประสบการณ์และกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับนักเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัส ปฏิบัติ รับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ ให้มากที่สุด
 - 4.4 จัดโครงการแนะแนวทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวให้กับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้นักเรียนรู้สึกว่าการบริการด้านนี้ช่วยนักเรียนได้ มีประโยชน์กับนักเรียนโดยตรง
5. โรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการควบคุมความประพฤติและ

แนวทางปฏิบัติด้วยตนเองของนักเรียน ทั้งในขณะที่นักเรียนอยู่ที่บ้านและอยู่ที่โรงเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 5.1 ผู้บริหารต้องพยายามอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงคุณค่าของการจัดการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ โดยเฉพาะในวัยเด็ก
- 5.2 เชิญผู้ปกครองมาโรงเรียนบ้างในบางโอกาสเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นสภาพความเป็นจริงของโรงเรียน รวมทั้งมีโอกาสพูดคุยกับผู้บริหารและครูผู้สอน
- 5.3 จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน
- 5.4 จัดนิทรรศการและการแสดงผลงานของโรงเรียนในบางโอกาส
- 5.5 จัดตั้งสมาคม ผู้ปกครอง ครู และศิษย์เก่าของโรงเรียน
6. ควรได้มีโอกาสทบทวน ปรับปรุง แก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้เหมาะสม และทันสมัยอยู่เสมอ

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูฝ่ายปกครองหรือครู อาจารย์ ทั่วๆ ไปอาจจะใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ ดังคำกล่าวของ Kamm (Kamm 1955 : 524) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การให้คำปรึกษาเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้กระทำการกระเบียบต่างๆ สามารถกลับตัวได้โดยไม่ต้องถูกลงโทษ” และ Standler (Standler 1955 : 184-192) ได้ทำการศึกษาและพบว่าวิธีการที่ใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีดังนี้ (1) การลงโทษ (2) วิธีการชี้แจงให้เห็นถูกผิด (3) วิธีเพิ่มหรือลดงานที่มอบหมาย (4) วิธีค้นหาสาเหตุว่าทำไมเด็กนักเรียนจึงมีพฤติกรรมผิดเช่นนี้ (5) วิธียกย่องหรือกระตุ้นเตือนให้เกิดความมานะ (6) วิธีส่งไปให้แพทย์ทำการรักษาหรือบุคคลอื่นช่วยแก้ไขปัญหา

เทคนิคการระดมสมอง

กรมสามัญศึกษา (2536:70) กล่าวว่า การระดมสมองเป็นวิธีการประหลาดลักษณะหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมาก มีประโยชน์ในการเลือกปัญหา วิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีแก้ปัญหา ฯลฯ โดยอาศัยความคิดของกลุ่มบุคคล

วัตถุประสงค์ของการระดมสมอง

1. เพื่อรวบรวมความคิดได้จำนวนมาก
2. เพื่อสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. เพื่อได้เรียนรู้ถึงความแตกต่างกันทางความคิด

4. เพื่อส่งเสริมบรรยากาศแบบประชาธิปไตย

แนวปฏิบัติในการระดมสมอง

1. ควรทำในกลุ่มขนาดเล็ก
2. สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องเข้าร่วมประชุม
3. ไม่วิพากษ์วิจารณ์ความคิดของสมาชิกกลุ่ม
4. แสดงความคิดเห็นออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิด หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือไม่เข้าท่า
5. มุ่งปริมาณของความคิดก่อน แล้วคัดเลือกคุณภาพภายหลัง
6. หากคิดยังไม่ออกให้สานต่อความคิดของผู้อื่น

ขั้นตอนในการระดมสมอง มีลำดับดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะระดมสมอง
2. ทำความเข้าใจในกติกาการระดมสมอง
3. ประธานต้องมีเทคนิคในการกระตุ้นให้สมาชิก แสดงความคิดเห็น อาจป้อนคำถามให้ตอบ ให้เขียนใส่กระดาษส่ง หรือให้พูดเอง
4. เลขานุการต้องบันทึกความคิดของสมาชิกทุกคน เป็นข้อความที่กระชับรัดบนกระดาน หรือแผ่นป้ายให้สมาชิกทุกคนเห็น
5. ประธานต้องพยายามควบคุมการระดมสมองให้เป็นไปตามกติกาจนกว่าจะหมดเวลาของการแสดงความคิด
6. ทบทวนความคิดทั้งหมดให้สมาชิกทุกคนเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
7. จัดประเภทของความคิดเป็นกลุ่ม ๆ
8. ให้สมาชิกอภิปรายความคิดแต่ละประเภทจนพอใจ
9. สรุปผลการอภิปราย และผลการคัดเลือกความคิด

การคัดเลือกความคิดเห็น

กลุ่มควรใช้วิธีประชุมอภิปรายด้วยเหตุผล ของสมาชิกกลุ่มจนเกิดความเห็นพ้องต้องกัน (Group Concensus) ว่าความคิดเห็นนั้นอยู่ในเกณฑ์

1. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. มีคุณค่ากับการนำไปดำเนินการ
3. มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพความเป็นจริง

การจัดทำกลยุทธ์

ความหมายของกลยุทธ์

กรมสามัญศึกษา (2545 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

(1) คำว่า กลยุทธ์ (strategy) มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “stratos” (กองทัพ) + “agein” (นำหน้า) หมายความว่า “การนำทางให้องค์กรโดยรวม” ซึ่งมีนัยครอบคลุมจุดมุ่งหมายและวิธีการว่าต้องการ “อะไร” ให้สำเร็จและทำ “อย่างไร”

(2) กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

(3) กลยุทธ์ หมายถึง แผนของผู้บริหารระดับสูงที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ต่างๆที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์กร

(4) กลยุทธ์ คือ ชุดของทางเลือกระยะยาวเกี่ยวกับเป้าประสงค์เชิงปฏิบัติการและนโยบายรวมทั้งแผนปฏิบัติการของแผนงานของรัฐบาล ซึ่งองค์กรภาครัฐบาลกำหนด โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแผนงานรัฐบาลกำหนดไว้ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของแผนงาน

(5) กลยุทธ์ คือ ชุดของเป้าหมายและแผนปฏิบัติการสำหรับแต่ละระดับขององค์กร โดยเฉพาะ

(6) กลยุทธ์ คือ ชุดของปฏิบัติการที่ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

(7) กลยุทธ์ คือ ตัวปฏิบัติการ (operator) ที่ออกแบบมาเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์การจากสถานภาพ (position) ปัจจุบันไปสู่สถานภาพที่ปรารถนาไว้ตามเป้าประสงค์ภายใต้ข้อจำกัดของความสามารถและศักยภาพ

(8) กลยุทธ์ คือ แนวทางในการเปรียบเทียบจุดแข็งขององค์กรกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเพื่อค้นหาวิธีการที่ดีที่สุดในการตอบสนองของความต้องการผู้รับบริการ

สมยศ นาวิการ (2538:5) ได้กล่าวว่า “กลยุทธ์ คือ วิธีการดำเนินงานเพื่อบรรลุภารกิจหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในองค์กร”

จากความหมายต่าง ๆ ของคำว่า กลยุทธ์ ที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์

กรมสามัญศึกษา (2545 : 24-25) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนไว้ 10 ขั้นตอน คือ

1. จัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งควรจะเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการวางแผนและระบบการจัดการศึกษา
2. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
3. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จัดทำฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ในระดับมหภาค ชุมชน และท้องถิ่น
4. ศึกษาสภาพขององค์กรและจัดทำภาพรวมของโรงเรียน (school profile)
5. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน
6. ประเมินสถานภาพของโรงเรียน โดยการประเมินความรุนแรงของผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมและสมรรถนะของโรงเรียน
7. จัดวางทิศทางของโรงเรียน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน
8. กำหนดกลยุทธ์ โดยสร้างกลยุทธ์ทางเลือกในระดับโรงเรียน ระดับแผนงาน ระดับโครงการ และจัดทำกรอบแผนกลยุทธ์
9. ตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงแผนกลยุทธ์
10. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สงวนลิขสิทธิ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พาสนา ผโลศิลป์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงประสบปัญหาการปรับตัวมากที่สุดด้านโรงเรียน เด็กวัยรุ่นตอนกลางทั้งเพศชายและเพศหญิงประสบปัญหาการปรับตัวมากที่สุดด้านการเรียนและอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา เด็กวัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงประสบปัญหาการปรับตัวมากที่สุดด้านการเรียน (พาสนา ผโลศิลป์ 2534 : 95-97)

อัจฉรา จตุจินดา ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์” พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี ที่ถูกและควรอย่างมาก คือ พฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางที่ดี และพฤติกรรมที่ตัดสินใจว่าผิดไม่สมควรกระทำอย่างมาก คือ พฤติกรรมการอิจฉาริษยา พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่เพศชายและเพศหญิงเคยกระทำ มีแนวโน้มที่จะกระทำ เคยเห็นคนอื่นกระทำ และคิดว่าคนอื่นจะกระทำ ได้แก่ พฤติกรรมการให้อภัย การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ การบำเพ็ญประโยชน์ การปฏิบัติต่อคนรวยดีกว่าคนไม่ร่ำรวย การอิจฉาริษยา และการประพฤติดื้อต่อผู้อื่นในทางที่ดี พฤติ

กรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่าง เคยกระทำ มีแนวโน้มที่จะกระทำ เคยเห็นคนอื่นกระทำ และคิดว่าคนอื่นจะกระทำ ได้แก่ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การแสดงความกตัญญูทดแทน การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การให้อภัย การเชื่อฟังผู้ใหญ่และการปฏิบัติต่อคนรวยดีกว่าคนไม่ร่ำรวย และพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน เคยกระทำ มีแนวโน้มที่จะกระทำ เคยเห็นคนอื่นกระทำ และคิดว่าคนอื่นจะกระทำ ได้แก่ พฤติกรรมการพูดปิด การให้ร้ายป้ายสี การขโมย การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การอิจฉาริษยา การประพฤติดื้ออ้าวไร้ในทางที่ดี การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การแสดงความกตัญญูทดแทน การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ การบำเพ็ญประโยชน์ การเสียสละ การเห็นแก่พวกพ้อง การปฏิบัติต่อคนรวยดีกว่าคนไม่ร่ำรวย และการขาดระเบียบวินัย(อัจฉรา จตุจินดา 2535 : 103-107)

เสาวรัตน์ จุรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนกลางมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลางและสูง นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพทำสวนยางพารา นักเรียนที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับกลางและต่ำมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวในระดับสูง นักเรียนที่มีความคิดเห็นในด้านการสอนของครู การมอบหมายงานและการบ้าน การจัดวิชาเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน ระเบียบวินัยของโรงเรียน อุปกรณ์การเรียนและมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในระดับกลางและสูงมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นในด้านการสอนของครู การมอบหมายงานและการบ้าน การจัดวิชาเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน ระเบียบวินัยของโรงเรียน อุปกรณ์การเรียนและมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในระดับต่ำ และคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านตัวนักเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์การเรียนและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (เสาวรัตน์ จุรัตน์ 2535 : 89-91)

ปนัดดา มุมบ้านเช่า ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาพฤติกรรมในเด็กวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่น ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรม ได้แก่ ผลการเรียน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประวัติการเจ็บป่วยทางกายของเด็ก ประวัติการเจ็บป่วยทางจิตของบิดา มารดา และรายได้ของบิดา มารดา(ปนัดดา มุมบ้านเช่า 2536 : 73-74)

ลัดดา แสนสีหา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความซึมเศร้าและความคิดอัตโนมัติในทางลบของ

วัยรุ่นตอนปลาย” พบว่า วัยรุ่นตอนปลาย ร้อยละ 69.11 มีความซึมเศร้าเบี่ยงเบนไปจากปกติ โดย ร้อยละ 31.03 มีความซึมเศร้าระดับเล็กน้อย ร้อยละ 14.81 มีความซึมเศร้าระดับปานกลาง ร้อยละ 20.03 มีความซึมเศร้าระดับมาก และร้อยละ 3.24 มีความซึมเศร้าระดับรุนแรง และพบว่าวัยรุ่นตอนปลายที่มีความซึมเศร้ามากขึ้นจะมีจำนวนข้อของความคิดอัตโนมัติในทางลบเพิ่มขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ(ลัดดา แสนสีหา 2537 : 96-98)

ฉันทนา กิตติเกิดกุลชัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่น อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 49.8 รองลงมาอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 49.2 และระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 1.0 การปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่นส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 73.4 และอยู่ในเกณฑ์ไม่เหมาะสม ร้อยละ 26.6 และจากการวิจัยพบว่าความรู้ส่วนใหญ่ที่ผู้ปกครองไม่ทราบและควรเผยแพร่ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา พัฒนาการของวัยรุ่น และสุขภาพจิต เพื่อที่ผู้ปกครองจะได้ให้การดูแลและให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เด็กวัยรุ่นได้ (ฉันทนา กิตติเกิดกุลชัย 2537 : 100-102)

ชวนพิศ วงศ์ศข ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการสอนเสริมโดยเพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและปานกลางต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย จังหวัดระยอง” พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลอง 1 ที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมและนักเรียนในกลุ่มทดลอง 2 ที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม (ชวนพิศ วงศ์ศข 2538 : 118-120)

ทิพรัตน เสงตระกุล ได้วิจัยเรื่อง “ผลการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” สรุปผลการวิจัยว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาในระยะหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาในระยะติดตามผล นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าวระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะติดตามผลต่ำกว่าในระยะก่อนการทดลอง (ทิพรัตน เสงตระกุล 2538 : 112-114)

ศิวาณี คำสี ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการการแนะแนวสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรง

เรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความต้องการการแนะแนวสุขภาพ อยู่ในระดับมาก เช่น มนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้ยา การป้องกันการติดยาเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุและการสร้างภูมิคุ้มกันโรค และนักเรียนและนักเรียนหญิงมีความต้องการการแนะแนวสุขภาพแตกต่างกัน (ศิวนิ ค่ำสี 2538 : 64-65)

จกกลณี ต้อยเจริญ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าในตนเองกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น” พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของวัยรุ่น ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง กับสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา และเสนอแนะว่า บิดามารดามีบทบาทสำคัญในการปรับตัวของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่งหากบิดามารดาส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัว เช่น การให้ความรัก ความอบอุ่นแก่บุตร มีเวลาให้กับบุตร มีความห่วงใยต่อกัน อีกทั้งบิดามารดาควรส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง เช่น การดูแลเอาใจใส่ การให้กำลังใจ การยอมรับบุตร การอิสระในของเขตที่เหมาะสม การให้ความเชื่อมั่นจะช่วยให้อั้วรุ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคมได้ นอกจากนี้ครูควรมีบทบาทส่งเสริมให้นักเรียนสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน เช่น ให้นักเรียนมีการแสดงออกหน้าชั้นเรียนและร่วมแสดงความคิดเห็น (จกกลณี ต้อยเจริญ 2539 : 96-99)

สุภาณี ปันวิเศษ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แหล่งอิทธิพลที่มีต่อความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาโรงเรียนบางประกอกวิทยาคม” ผลการวิจัยพบว่า ในการเลือกแหล่งอิทธิพลที่มีต่อความมุ่งหวังนั้น นักเรียนจะปรึกษาครอบครัวในด้านอารมณ์ ความเสรีทางการเงิน การมีแนวปรัชญาชีวิต และการแต่งกาย นักเรียนจะปรึกษาเพื่อนในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับต่างเพศ การอยากเป็นเสรีจากบ้าน ด้านสังคม แนวคิดทางสติปัญญาและการใช้เวลาว่าง สำหรับครูเป็นแหล่งอิทธิพลที่นักเรียนไปปรึกษาด้านความสนใจทางอาชีพและการเรียน (สุภาณี ปันวิเศษ 2540 : 122-124)

สรุป

โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ชอบการหนีโรงเรียน ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ ทะเลาะวิวาท ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน ไม่มียานพาหนะมาโรงเรียน ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ ครอบครัวไม่สมบูรณ์ เศรษฐาเสพติด และออกโรงเรียนก่อนจบการศึกษา ผู้วิจัยจึงใช้แนวทางของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ มาคัดกรองนักเรียนหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลที่พิจารณาสภาพความเสี่ยง/

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนใน 5 ประการด้วยกันได้แก่ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และ ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ต่อจากนั้นจะใช้แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน(SDQ) ประเมินอีกครั้งหนึ่งซึ่งจะทำให้ทราบว่าปัญหาอีก 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ/เกร ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม หลังจากนั้นใช้วิธีการระดมสมองซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดของข้าราชการครู ในโรงเรียนเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านต่างๆ โดยคัดเลือกความคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีคุณค่าในการนำไปดำเนินการ และมีความเหมาะสมกับ สถานการณ์ตามสภาพความเป็นจริง ตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่กรมสามัญศึกษากำหนด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีการให้ความรู้ ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาของชุมชน ศึกษาสภาพองค์กร ประเมินสถานภาพองค์กร กำหนดกลยุทธ์ ตรวจสอบ ทบทวน กลยุทธ์ และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กลยุทธ์.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้นักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อได้กลยุทธ์ในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีระบบและบรรลุจุดหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนในการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนในการศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงการวิจัยตามคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการวิจัย ปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม จากนั้นเสนอโครงการวิจัยต่อภาควิชาการบริหารการศึกษาและขออนุมัติโครงการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา จัดทำเครื่องมือ เตรียมการสัมมนา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การคัดกรองนักเรียน เป็นขั้นตอนแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติกับกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลที่โรงเรียนกำหนดด้วยการศึกษาข้อมูลจากระเบียบงานสะสม แล้วประเมินนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอีกครั้งหนึ่งด้วยแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) โดยให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเองเป็นผู้ประเมิน

2. การจัดทำกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา เป็นขั้นตอนการหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามขั้นตอนการทำแผนกลยุทธ์ที่กรมสามัญศึกษา กำหนดซึ่งเป็นการระดมสมองจากข้าราชการครูใน โรงเรียนเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ได้จากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ที่มีความรุนแรงมากหรือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากกับนักเรียน

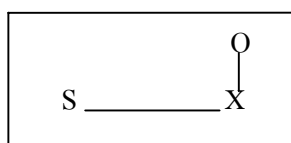
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนิปรายผลเป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มปกติกับกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และนำเสนอเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาที่ได้จากการระดมสมองแล้วนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในการให้การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาของโรงเรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะในการที่จะนำเอากลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาไปใช้

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ซึ่งมีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของประชากร ตรวจสอบสภาพตามที่เป็นจริงโดยไม่มีการทดลอง (the one-shot , non-experimental , case study design) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ดังนี้

- เมื่อ S หมายถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 X หมายถึง กลุ่มตัวแปรต่างๆที่นำมาศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับจากการประเมิน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545 จำนวน 353 คน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลแยกตามประเภทของเครื่องมือได้ 2 กลุ่ม คือ

เครื่องมือประเภทที่ 1 คือ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมิน

พฤติกรรมนักเรียน(SDQ) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษา ปีการศึกษา 2545

เครื่องมือประเภทที่ 2 คือข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ใช้ในการระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือ 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 เป็นเครื่องมือที่กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ร่วมจัดทำขึ้นเพื่อคัดกรองนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียนแต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปีการศึกษา มีรูปแบบและรายละเอียดในภาคผนวก ก.

2. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อจัดนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยพิจารณาสภาพความเสี่ยง/ปัญหาใน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านยาเสพติด ด้านเพศ มีรายละเอียดในภาคผนวก ข.

3. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลในสภาพความเสี่ยง/ปัญหา 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านยาเสพติด ด้านเพศ มีรูปแบบและรายละเอียดในภาคผนวก ค.

4. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมัน ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อ มีทั้งหมด 3 ชุด คือ (1) ชุดที่นักเรียนประเมินตนเอง (2) ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน (3) ชุดที่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินนักเรียน มีรูปแบบและรายละเอียดในภาคผนวก ง. ,จ. และ ฉ

ประเภทที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการระดมสมองของข้าราชการครูโรงเรียนอ่าวน้อย

วิทยานิคม ได้แก่อี้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

สำหรับเครื่องมือประเภทที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเครื่องมือที่ กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันสร้าง มาใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในภาคผนวก ประกอบด้วย

1. ระเบียบนสะสม
2. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
4. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)

ส่วนเครื่องมือประเภทที่ 2 ผู้วิจัยจะดำเนินการตั้งคำถามเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือ นักเรียนในประเด็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุดที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการคัดกรองนักเรียนออกเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยใช้ระเบียบนสะสม เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ผู้วิจัยดำเนินการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอีกครั้งหนึ่งโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) ที่ นักเรียน ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้ประเมิน
3. ผู้วิจัยบันทึกผลการคัดกรองในตารางบันทึกผลการคัดกรองจำแนกเป็นตามแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)
4. ผู้วิจัยจัดให้มีการระดมสมองหาเพื่อแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าได้จากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) ในปัญหาที่มีความรุนแรงมากหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนมากโดยดำเนินการตามขั้นตอนการทำแผนกลยุทธ์ของกรมสามัญศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และจากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางวิเคราะห์ปัญหาจำแนกตามปัญหาแต่ละด้าน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหามาจากการระดมสมองของข้าราชการครู จากการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis)แล้วนำมาใช้กำหนดเป็นกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาของโรงเรียน

สรุป

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้วิจัยนี้มี แผนแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ไม่มีการทดลอง (the one-shot , non-experimental , case study design) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2545 ผู้ให้ข้อมูลแยกตามประเภทของเครื่องมือได้ 2 กลุ่ม คือ เครื่องมือประเภทที่ 1 คือ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษา โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545 เครื่องมือประเภทที่ 2 คือ ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ใช้ในการระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ ประเภทที่นำมาจากที่กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ได้แก่ ระเบียบสะสม เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) และประเภทที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางช่วยเหลือนักเรียนในปัญหาด้านที่เกิดกับนักเรียนรุนแรงที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความเสี่ยง/ปัญหาที่เกิดกับนักเรียนจากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และด้านอื่นๆ เช่น ด้านยาเสพติด ด้านเพศ และจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ/เกร ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม เพื่อให้ทราบปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาของโรงเรียนแต่ละคน การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลจากการคัดกรองนักเรียนและจำแนกปัญหา ในรูปของตารางและใช้คำร้อยละนำเสนอข้อมูล และนำเสนอกลยุทธ์แนวทางการแก้ไขปัญหามาจากการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาที่ได้จากการระดมสมองของข้าราชการครูในโรงเรียนตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของกรมสามัญศึกษาในรูปความเรียงเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพของนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมตามที่เป็นจริงโดยไม่มีการทดลองจากเครื่องมือที่กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันจัดทำขึ้น คือ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) มาใช้กับนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545 จำนวน 353 คน แสดงผลการคัดกรองนักเรียนและจำแนกปัญหาได้ 353 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 นำเสนอเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การคัดกรองนักเรียนโดยใช้เครื่องมือประเภทที่ 1 ได้แก่ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) เป็นการจำแนกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา แล้วนำเสนอผลจากการคัดกรองนักเรียนจำแนกปัญหาและผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย ตอนที่ 2 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยใช้เครื่องมือประเภทที่ 2 ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ใช้ในการระดมสมองเป็นการนำเสนอแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ของกรมสามัญศึกษา แล้วนำเสนอกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาจากการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหามารูปความเรียง

ตอนที่ 1 การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนเป็นกระบวนการที่จะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนกลุ่มปกติและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีด้วยกัน 2 ขั้นตอนด้วยกัน ขั้นตอนแรกผู้วิจัยทำการคัดกรองนักเรียนจากแบบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนใน 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองและด้านอื่น ๆ คือด้านยาเสพติดกับด้านเพศ ขั้นตอนที่สองเป็นการนำนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาจากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลมา

คัดกรองอีกครั้งหนึ่งด้วยแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) จะทำให้ทราบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา อีก 5 ประเด็น คือ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรม ด้านสมาธิสั้น ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านสัมพันธ์ทางสังคม ในการนำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพความเสี่ยง/ปัญหาของนักเรียนจากแบบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) นั้น จะนำเสนอข้อมูลในด้านที่มีจำนวนนักเรียนมีปัญหามากที่สุดอีกแบบละ 2 ด้าน เพื่อให้ทราบพฤติกรรมในทางลึกและจะนำไประดมสมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป และในการคัดกรองนักเรียนที่ดำเนินการนั้นพบว่านักเรียนบางคนมีสภาพความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ด้านและในแต่ละด้านมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากกว่า 1 พฤติกรรมอีกด้วย ซึ่งผลการคัดกรองนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมในปีการศึกษา 2545 จำนวน 353 คนเป็นดังต่อไปนี้

การคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ปีการศึกษา 2545 จำแนกตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียน	กลุ่มปกติ				กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา			
		ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
1/1	41	14	4	18	43.90	12	11	23	56.10
1/2	37	5	13	18	48.65	12	7	19	51.35
2/1	30	4	3	7	23.33	10	13	23	76.67
2/2	30	1	3	4	13.33	13	13	26	86.67
2/3	29	-	2	2	6.90	19	8	27	93.10
3/1	37	2	5	7	18.91	15	15	30	81.09
3/2	39	-	-	0	0.00	16	23	39	100.00
รวม	243	26	30	56	23.05	97	90	187	76.95
4/1	36	-	1	1	2.78	22	13	35	97.22
5/1	38	2	9	11	28.95	15	12	27	71.05
6/1	36	5	10	15	41.67	13	8	21	58.33
รวม	110	7	20	27	24.55	50	33	83	75.45
รวม	353	33	50	83	23.51	147	123	270	76.49

จากตารางที่ 3 พบว่า

1. ในการพิจารณาทั้งโรงเรียน

1.1 ในภาพรวมทั้งโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีจำนวนมากกว่านักเรียนกลุ่มปกติ คือ มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 76.49 นักเรียนกลุ่มปกติ คิดเป็นร้อยละ 23.51

1.2 ในภาพของแต่ละระดับชั้น ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่างก็มีจำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหามากกว่านักเรียนกลุ่มปกติ โดยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 76.95 มีนักเรียนกลุ่มปกติ คิดเป็นร้อยละ 23.05 และในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 75.45 มีนักเรียนกลุ่มปกติ คิดเป็นร้อยละ 24.55

2. ในการพิจารณาเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

2.1 โดยภาพรวม ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาใกล้เคียงกัน โดยที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหามากกว่าเล็กน้อย คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 76.95 และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 75.45

2.2 เมื่อแยกพิจารณาตามเพศของนักเรียน ตามระดับชั้น พบว่า

2.2.1 ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาที่เป็นนักเรียนหญิงใกล้เคียงกับนักเรียนชาย คือ มีนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 48.13 และนักเรียนชายคิดเป็นร้อยละ 51.87

2.2.2 ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาที่เป็นนักเรียนหญิงน้อยกว่านักเรียนชาย คือ มีนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 39.76 และมีนักเรียนชายคิดเป็นร้อยละ 60.24

สภาพความเสี่ยง/ปัญหาของนักเรียนจากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ	
1/1	23	8(22.86)	3(8.57)	15(42.86)	7(20.00)	2(5.71)	35(100.00)
1/2	19	15(44.12)	5(14.70)	8(23.53)	6(17.65)	0(0.00)	34(100.00)
2/1	23	6(17.65)	6(17.65)	14(41.17)	8(23.53)	0(0.00)	34(100.00)
2/2	26	5(13.51)	9(24.33)	22(59.46)	1(2.70)	0(0.00)	37(100.00)
2/3	27	19(43.18)	1(2.27)	18(40.91)	4(9.09)	2(4.55)	44(100.00)
3/1	30	7(16.67)	7(16.67)	22(52.38)	6(14.28)	0(0.00)	42(100.00)
3/2	39	15(20.00)	8(10.67)	37(49.33)	9(12.00)	6(8.00)	75(100.00)
รวม	187	75(24.92)	39(12.96)	136(45.18)	41(13.62)	10(3.32)	301(100.00)
4/1	35	13(19.70)	4(6.06)	29(43.94)	10(15.15)	10(15.15)	66(100.00)
5/1	27	15(36.59)	0(0.00)	18(43.90)	8(19.51)	0(0.00)	41(100.00)
6/1	21	8(30.77)	3(11.54)	11(42.31)	4(15.38)	0(0.00)	26(100.00)
รวม	83	36(27.07)	7(5.26)	58(43.61)	22(16.54)	10(7.52)	133(100.00)
รวม	270	111(25.58)	46(10.60)	194(44.70)	63(14.51)	20(4.61)	434(100.00)

จากตารางที่ 4 พบว่า

1. ในภาพรวมทั้งโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จะมีปัญหาด้านเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเรียน โดยปัญหาด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 44.70 ปัญหาด้านการเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.58

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีปัญหาด้านเศรษฐกิจมากที่สุดเหมือนกัน รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเรียนเหมือนกัน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาด้านเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเล็กน้อย คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 45.18 และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 43.61

3. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา บางคน มีสภาพความเสี่ยง/ปัญหามากกว่า 1 ด้าน

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามสภาพ ความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		รายได้ต่ำกว่า 5,000บาท/เดือน	พ่อหรือแม่ตกงาน	มีภาระหนี้สินมาก	ไม่มีอาหารกลางวัน	ไม่มีอุปกรณ์การเรียน	
1/1	15	8(34.78)	2(8.70)	8(34.78)	1(4.35)	4(17.40)	23(100.00)
1/2	8	7(63.64)	1(9.09)	0(0.00)	3(27.27)	0(0.00)	11(100.00)
2/1	14	10(66.67)	1(6.67)	3(20.00)	0(0.00)	1(6.67)	15(100.00)
2/2	22	16(55.17)	2(6.90)	10(34.48)	0(0.00)	1(3.45)	29(100.00)
2/3	18	15(57.69)	0(0.00)	8(30.77)	0(0.00)	3(11.54)	26(100.00)
3/1	22	16(59.26)	0(0.00)	10(37.04)	1(3.70)	0(0.00)	27(100.00)
3/2	37	31(52.54)	1(1.69)	25(42.37)	1(1.69)	1(1.69)	59(100.00)
รวม	136	103(54.21)	7(3.68)	64(33.68)	6(3.16)	10(5.26)	190(100.00)
4/1	29	18(50.00)	1(2.78)	17(47.22)	0(0.00)	0(0.00)	36(100.00)
5/1	18	20(95.24)	0(0.00)	0(0.00)	1(4.76)	0(0.00)	21(100.00)
6/1	11	10(52.63)	1(5.26)	8(42.11)	0(0.00)	0(0.00)	19(100.00)
รวม	58	48(63.16)	2(2.63)	25(32.89)	1(1.32)	0(0.00)	76(100.00)
รวม	194	151(56.77)	9(3.38)	89(33.46)	7(2.63)	10(3.76)	266(100.00)

จากตารางที่ 5 พบว่า

1. ในภาพรวม นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหา ด้านเศรษฐกิจ มีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านมีภาระหนี้สิน โดยมีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 56.77 และมีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านมีภาระหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 33.46

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนมากที่สุดเหมือนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และรองลงมา เป็น ความเสี่ยง/ปัญหา ด้านมีภาระหนี้สินเหมือนกัน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนน้อยกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 54.21 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 63.16

3. นักเรียน 1 คน มีความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ปัญหา

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านการเรียน จำแนกตามสภาพ
ความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียน กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		ผลการเรียน เฉลี่ยต่ำกว่า 1.5	ไม่เข้า เรียน 3-5 ครั้ง ต่อวิชา	มี 0,ร,มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน	อ่าน หนังสือ ไม่คล่อง/ ไม่ถูกต้อง	เคารพธง ชาติไม่ทัน เกินกว่า 10 ครั้ง	
1/1	8	2(20.00)	2(20.00)	2(20.00)	3(30.00)	1(10.00)	10(100.00)
1/2	15	15(50.00)	0(0.00)	15(50.00)	0(0.00)	0(0.00)	30(100.00)
2/1	6	2(25.00)	0(0.00)	3(37.50)	1(12.50)	2(25.00)	8(100.00)
2/2	5	1(12.50)	0(0.00)	6(75.00)	1(12.50)	0(0.00)	8(100.00)
2/3	19	18(47.37)	0(0.00)	18(47.37)	1(2.63)	1(2.63)	38(100.00)
3/1	7	1(9.09)	0(0.00)	10(90.91)	0(0.00)	0(0.00)	11(100.00)
3/2	15	10(31.25)	2(6.25)	17(53.13)	3(9.37)	0(0.00)	32(100.00)
รวม	75	49(35.77)	4(2.99)	71(51.82)	9(6.57)	4(2.99)	137(100.00)
4/1	13	4(28.57)	2(14.29)	4(28.57)	2(14.29)	2(14.29)	14(100.00)
5/1	15	7(28.00)	2(8.00)	15(60.00)	0(0.00)	1(4.00)	25(100.00)
6/1	8	7(63.64)	0(0.00)	4(36.36)	0(0.00)	0(0.00)	11(100.00)
รวม	36	18(36.00)	4(8.00)	23(46.00)	2(4.00)	3(6.00)	50(100.00)
รวม	111	65(35.14)	8(4.32)	94(50.81)	11(5.95)	7(3.78)	185(100.00)

จากตารางที่ 6 พบว่า

1. ในภาพรวม นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จะมีความเสี่ยง/ปัญหาด้าน มี 0,ร,มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน มากที่สุด รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมีผลการเรียนต่ำกว่า 1.5 โดยมีความเสี่ยง/ปัญหาด้าน มี 0,ร,มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน คิดเป็น ร้อยละ 50.81 มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมีผลการเรียนต่ำกว่า 1.5 คิดเป็นร้อยละ 35.14

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีสภาพความเสี่ยง/ปัญหาด้าน มี 0,ร,มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน มากที่สุดเหมือนกับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และรองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมีผลการเรียนต่ำกว่า 1.5 เหมือนกัน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเสี่ยง/ปัญหา ด้าน มี 0,ร,มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 51.81 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 46.00

3. นักเรียน 1 คน มีความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ปัญหา

สภาพความเสี่ยง/ปัญหาของนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียน กลุ่ม เสี่ยง/มี ปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					
		อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิสั้น	ความ สัมพันธ์กับ เพื่อน	สัมพันธ ภาพทาง สังคม	รวม
1/1	23	0(0.00)	5(100.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	5(100.00)
1/2	19	3(20.00)	4(26.67)	3(20.00)	4(26.67)	1(6.66)	15(100.00)
2/1	23	1(2.13)	4(8.51)	7(14.89)	5(10.64)	30(63.83)	47(100.00)
2/2	26	3(15.00)	4(20.00)	6(30.00)	0(0.00)	7(35.00)	20(100.00)
2/3	27	1(2.17)	11(23.92)	1(2.17)	18(39.13)	15(32.61)	46(100.00)
3/1	30	1(2.78)	2(5.56)	4(11.11)	4(11.11)	25(69.44)	36(100.00)
3/2	39	3(9.09)	5(15.15)	7(21.21)	3(9.09)	15(45.46)	33(100.00)
รวม	187	12(5.94)	35(17.33)	28(13.86)	34(16.83)	93(46.04)	202(100.00)
4/1	35	0(0.00)	4(19.05)	2(9.52)	7(33.33)	8(38.10)	21(100.00)
5/1	27	5(29.41)	3(17.65)	6(35.29)	0(0.00)	3(17.65)	17(100.00)
6/1	21	1(4.29)	1(4.29)	1(4.29)	3(42.86)	1(14.29)	7(100.00)
รวม	83	6(13.33)	8(17.78)	9(20.00)	10(22.22)	12(26.67)	45(100.00)
รวม	270	18(7.29)	43(17.41)	37(14.98)	44(17.81)	105(42.51)	247(100.00)

จากตารางที่ 7 พบว่า

1. ในภาพรวมของโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีปัญหามากที่สุด คือปัญหา ด้านสัมพันธภาพทางสังคม รองลงมาเป็นปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน โดยปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 42.51 และปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 17.81

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.04 รองลงมาเป็นปัญหาด้านความประพฤติ คิดเป็นร้อยละ 17.33

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคมคิดเป็นร้อยละ 26.67 รองลงมาเป็นปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 22.22

3. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาบางคน มีความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ด้าน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		ไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น	ไม่แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน	เป็นที่พึ่งคนอื่นไม่ได้	ชอบรังแกเด็กที่เล็กกว่า	ไม่ชอบช่วยคนอื่น	
1/1	0	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
1/2	1	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	1(100.00)	1(100.00)
2/1	30	8(19.51)	10(24.39)	3(7.32)	0(0.00)	20(48.78)	41(100.00)
2/2	7	3(30.00)	1(10.00)	2(20.00)	0(0.00)	4(40.00)	10(100.00)
2/3	15	7(33.33)	2(9.52)	10(47.62)	2(9.52)	0(0.00)	21(100.00)
3/1	25	4(12.12)	6(18.18)	6(18.18)	2(6.06)	15(45.45)	33(100.00)
3/2	15	3(16.67)	4(22.22)	2(11.11)	0(0.00)	9(50.00)	18(100.00)
รวม	93	25(20.16)	23(18.55)	23(18.55)	4(3.23)	49(39.52)	124(100.00)
4/1	8	4(28.57)	1(7.14)	3(21.43)	4(28.57)	2(14.29)	14(100.00)
5/1	3	2(50.00)	0(0.00)	1(25.00)	0(0.00)	1(25.00)	4(100.00)
6/1	1	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	1(100.00)	1(100.00)
รวม	12	6(31.58)	1(5.26)	4(21.05)	4(21.05)	4(21.05)	19(100.00)
รวม	103	31(21.68)	24(16.78)	27(18.88)	8(5.59)	53(37.06)	143(100.00)

จากตารางที่ 8 พบว่า

1. ในภาพรวมทั้งโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ชอบช่วยคนอื่นมากที่สุด รองลงมามีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น โดยด้านไม่ชอบช่วยคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 37.06 ด้านไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 21.68

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ชอบช่วยคนอื่นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.52 รองลงมามีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่นคิดเป็นร้อยละ 20.16

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.58 รองลงมามีความเสี่ยง/ปัญหาด้านเป็นที่พึ่งคนอื่นไม่ได้ ด้านชอบ

รังแกเด็กที่เล็กกว่าและด้านไม่ชอบช่วยคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 21.05 เท่ากัน

3. นักเรียน 1 คน มีความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ปัญหา

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความประพฤติ จำแนกตาม ความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	จำนวน(ร้อยละ)สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		มักจะอาละวาด/โมโหร้าย	ไม่เชื่อฟัง	ทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น	ชอบโกหกชอบขี้โกง	ขโมยของ	
1/1	5	3(50.00)	2(33.33)	0(0.00)	1(16.67)	0(0.00)	6(100.00)
1/2	4	2(50.00)	1(25.00)	1(25.00)	0(0.00)	0(0.00)	4(100.00)
2/1	4	1(14.28)	3(42.56)	0(0.00)	3(42.56)	0(0.00)	7(100.00)
2/2	4	2(33.33)	1(16.67)	2(33.33)	1(16.67)	0(0.00)	6(100.00)
2/3	11	5(23.81)	4(19.05)	7(33.33)	1(4.76)	4(19.05)	21(100.00)
3/1	2	0(0.00)	2(50.00)	0(0.00)	2(50.00)	0(0.00)	4(100.00)
3/2	5	0(0.00)	5(100.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	5(100.00)
รวม	35	13(24.53)	18(33.96)	10(18.87)	8(15.09)	4(7.55)	53(100.00)
4/1	4	0(0.00)	4(100.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	4(100.00)
5/1	3	1(25.00)	3(75.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	4(100.00)
6/1	1	1(100.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	1(100.00)
รวม	8	2(22.22)	7(77.78)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	9(100.00)
รวม	43	15(24.19)	25(40.32)	10(16.13)	8(12.90)	4(6.45)	62(100.00)

จากตารางที่ 9 พบว่า

1. ในภาพรวมทั้งโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านความประพฤติ มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟังมากที่สุด รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมักจะอาละวาด/โมโหร้าย โดยมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟังคิดเป็นร้อยละ 40.32 มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมักจะอาละวาด/โมโหร้าย คิดเป็นร้อยละ 24.19

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟังมากที่สุดเหมือนกันและรองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมักจะอาละวาด/โมโหร้ายเหมือนกัน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟังน้อยกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟังคิดเป็นร้อยละ 33.96 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟัง คิดเป็นร้อยละ 77.78

3. นักเรียน 1 คน มีความเสี่ยง/ปัญหา มากกว่า 1 ปัญหา

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
จำแนกตามความเสี่ยง/ปัญหา ตามห้องเรียน

ห้องเรียน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา					รวม
		แยกตัว/เล่นคนเดียว	ไม่มีเพื่อนสนิท	ไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน	ถูกเด็กอื่นล้อเลียน/รังแก	เข้ากับเพื่อนไม่ได้	
1/1	0	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
1/2	4	1(16.67)	1(16.67)	3(50.00)	1(16.67)	0(0.00)	6(100.00)
2/1	5	1(20.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	4(80.00)	5(100.00)
2/2	0	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
2/3	18	2(10.00)	2(10.00)	4(20.00)	5(25.00)	7(35.00)	20(100.00)
3/1	4	1(16.67)	1(16.67)	1(16.67)	1(16.67)	2(33.33)	6(100.00)
3/2	3	1(20.00)	3(60.00)	0(0.00)	0(0.00)	1(20.00)	5(100.00)
รวม	34	6(14.29)	7(16.67)	8(19.05)	7(16.67)	14(33.33)	42(100.00)
4/1	7	3(21.43)	1(7.14)	4(28.57)	4(28.57)	2(14.29)	14(100.00)
5/1	0	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
6/1	3	3(60.00)	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	2(40.00)	5(100.00)
รวม	10	6(31.58)	1(5.26)	4(21.05)	4(21.05)	4(21.05)	19(100.00)
รวม	44	12(19.67)	8(13.11)	12(19.67)	11(18.03)	18(29.51)	61(100.00)

จากตารางที่ 10 พบว่า

1. ในภาพรวมทั้งโรงเรียนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านเข้ากับเพื่อนไม่ได้มากที่สุด รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านแยกตัว/เล่นคนเดียวกับด้านไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน โดยมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านเข้ากับเพื่อนไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 29.51 และมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านแยกตัว/เล่นคนเดียวกับด้านไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 19.67 เท่ากัน

2. ในการจำแนกตามระดับชั้น

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านเข้ากับเพื่อนไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 19.05

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านแยกตัว/เล่นคนเดียวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.58 รองลงมา มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน ด้านถูกเด็กอื่นล้อเลียน/รังแกและด้านเข้ากับเพื่อนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 21.05 เท่ากัน

3. นักเรียน 1 คน มีปัญหามากกว่า 1 ปัญหา

ตอนที่ 2 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

การที่จะสร้างกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาได้นั้นจะต้องทราบสภาพความเสี่ยง/ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน ผู้วิจัยได้หาสภาพความเสี่ยง/ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมจากการคัดกรองนักเรียนจาก 2 วิธีด้วยกันคือ (1) การคัดกรองจากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ทราบว่าปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ รองลงมาเป็นด้านการเรียน ซึ่งในด้านเศรษฐกิจความเสี่ยง/ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน รองลงมา คือ ครอบครัวมีภาระหนี้สินมาก ส่วนในปัญหาด้านการเรียนความเสี่ยง/ปัญหาของนักเรียนที่มากที่สุด คือ ด้านมี 0,ร,ม.ศ. 1-5 วิชาน 1 ภาคเรียน รองลงมา เป็นด้านมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.5 และ (2) การคัดกรองจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ทำให้ทราบว่าปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด คือ ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม รองลงมาด้านความประพฤติและด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งในด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคมความเสี่ยง/ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ ไม่ชอบช่วยคนอื่น รองลงมาคือไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น ด้านความประพฤติความเสี่ยง/ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ ไม่เชื่อฟัง รองลงมาคือมักจะอาละวาด/โมโหร้าย ส่วนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนความเสี่ยง/ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ รองลงมาคือการแยกตัว/ชอบเล่นคนเดียวกับไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของกรมสามัญศึกษา ด้วยการให้ข้าราชการครูในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม จำนวน 19 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 10 คน กับกลุ่มอาจารย์ทั่วไป 9 คน ทำการระดมสมองเสนอแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้วยการตอบปัญหาในประเด็นต่อไปนี้

1. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ควรมืออย่างไรบ้าง
2. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน ควรมืออย่างไรบ้าง

3. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม ควรมืออย่างไรบ้าง
4. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ ควรมืออย่างไรบ้าง
5. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ควรมืออย่างไรบ้าง

และจากการระดมสมองของข้าราชการครู โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในประเด็นต่างๆทั้ง 5 ประเด็นนั้น สามารถได้เป็นสรุปการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ในทั้ง 5 ประเด็นได้ดังนี้

1. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาด้านเศรษฐกิจ อาจารย์ที่ปรึกษา มีแนวทางดังนี้ เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว และนำเรื่องการประหยัดและการใช้เงินตามฐานะตนเอง จัดหาทุนการศึกษาให้ จัดให้มีการออมทรัพย์ในห้องเรียน เพื่อสะสมเอาไว้ใช้ในยามจำเป็น สังเกตพฤติกรรม เรียกมาสอบถาม ช่วยเหลือเองบ้างในบางกรณี ตรวจสอบอาชีพ รายได้ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวนักเรียน นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ ขาดทุน ขึ้นบัญชีไว้เพื่อเสนอผู้เกี่ยวข้องในการจัดสรรหาทุนหรือให้การช่วยเหลือ แนะนำให้นักเรียนทำงานหารายได้เพิ่มเติมจากอาชีพสุจริตที่ทำได้ในท้องถิ่น ให้ช่วยเหลือตนเองในการหารายได้และรู้จักเรื่องการประหยัด เศรษฐกิจพอเพียง คุณค่าของเงิน ความคุ้มค่าของเงิน ให้อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการประหยัดและรู้จักการนำวัสดุที่เหลือใช้มาปรับใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หางานให้ทำในวันหยุดและช่วงปิดภาคเรียน ให้ทำอาชีพอิสระที่บ้านหรือที่โรงเรียน แนะนำการใช้จ่ายอย่างประหยัดและใช้ที่จำเป็นเท่านั้น สนับสนุนให้ประกอบอาชีพเสริม ให้อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการออมทรัพย์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จัดหางานให้นักเรียนทำในวันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงปิดภาคเรียนหรือเวลาว่างอื่นๆ ส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน โดยโรงเรียนจัดหาทุนให้กู้ยืม จัดตลาดนัดให้นักเรียนนำของมาขายในโรงเรียน ให้คำปรึกษาในการใช้จ่ายเงิน หางานพิเศษให้นักเรียนทำในวันหยุด ส่งเข้าขอรับทุนการศึกษา ควบคุมดูแลการใช้จ่ายทุนการศึกษาของนักเรียน อนุญาตให้ยืมเงินของห้องได้ และอาจารย์ทั่วไปเสนอแนวทางดังนี้ ดูแล ชักถามนักเรียนที่มีปัญหาและจัดหาทุนปัจจัยให้ จัดเก็บเงินห้องและให้ยืมได้ในกรณีที่จำเป็น ประสานงานกับฝ่ายแนะแนวจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ พิจารณาให้ทุนการศึกษาอย่างจริงจังและเป็นธรรม กระจายทุนการศึกษาให้ทั่วถึง ส่งเสริมการปฏิบัติโครงการอาชีพอิสระเพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ให้การสนับสนุนช่วยเหลือการจำหน่ายผลผลิตที่เกิดจากฝีมือนักเรียน ประสานงานกับแผนกแนะแนวเพื่อจัดหาทุนการให้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับทุนต่างๆเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง แนะนำให้หารายได้ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่งต่อฝ่ายแนะแนวเพื่อจัดหาทุนให้ จัดหาเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้ ให้ยืมเงินห้องหรือเงินส่วนตัวสำหรับการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนที่ขาดแคลน พยายามจัดหาทุนให้กับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย จัดหางานพิเศษให้เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ แนะนำให้นักเรียนสมัครขอรับทุนการศึกษา ให้นักเรียนทำโครงการอาชีพอิสระ และให้นักเรียนหารายได้พิเศษ

2. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษามีแนวทางดังนี้ จัดการสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล ในรายวิชาที่นักเรียนมีปัญหา ให้ความสนใจซักถามปัญหาในการเรียนรายวิชาต่างๆ ตรวจสอบค หนังสื การบ้าน ช่วงเช้าและเย็น พบผู้ปกครองที่บ้านสอบถามปัญหาและการช่วยเหลือของผู้ปกครอง ตรวจสอบผลการเรียนนักเรียนเป็นรายบุคคล หาสาเหตุนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำหรือ ดัด 0 ,ร, มส มากๆ ดูผลการเรียน เรียกนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมาสอบถามปัญหา และช่วยแก้ไขปัญหาคิดตามผล และให้ขวัญกำลังใจประชุมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้าน สร้างความตระหนักในจิตสำนึกที่ดีงาม ชี้ให้เห็นโทษของการกระทำในสิ่งไม่ดีที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน แนะนำกระบวนการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยดูแลการเรียนอย่างใกล้ชิด ให้เรียนรู้วิธีการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าหาความรู้ ช่วยกระตุ้นให้เข้าห้องสมุดค้นคว้าบ่อยๆ ทำให้ห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายใกล้ตัว และอาจารย์ทั่วไปเสนอแนวทางดังนี้ ให้เพื่อนที่เรียนเก่งและมีน้ำใจเป็นที่เล็งด้านการเรียน จัดห้องเรียนแบบแยกเด็กเก่งเด็กอ่อน จัดการสอนรายบุคคลตามการได้รับความช่วยเหลือ สอนให้รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้มีการเรียนเสริมในช่วงเวลาต่างๆ มีการใช้สื่อมัลติมีเดียให้มากขึ้น ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำข้อมูลด้านการเรียน จัดเป็นหมวดวิชา แล้วติดต่ออาจารย์เจ้าของวิชามาทำการสอนพิเศษ ให้เพื่อนที่มีผลการเรียนดีช่วยสอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน เสริมแรง กระตุ้น ด้วยการคอยสอบถาม เตือนให้นักเรียนทำงานหรือการบ้านส่งตามกำหนดเวลา

3. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนวทางมีดังนี้ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยร่วมกับชุมชน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ร่วมกับเพื่อนช่วยกันแก้ไข แนะนำการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแข่งขัน ชี้แนะการเข้าสังคม ติดตามผล สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ นำไปช่วยเหลือสังคมในทุกๆด้าน นำไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้ช่วยทำงานของโรงเรียนในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้จัดการแสดงบนเวที การแสดงผลงาน ร่วมงานที่สังคมขอความช่วยเหลือ เรียนรู้การใช้ชีวิตที่ดีในสังคม เรียนรู้วิธีรักษาสิ่งแวดล้อม ให้ช่วยเหลืองานในครอบครัว จัดให้ช่วยเหลืองานในสังคมทั้งในโรงเรียนและชุมชนรอบๆโรงเรียน และอาจารย์ทั่วไปให้แนวทางดังนี้ ให้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน จัดการประชุมสัมมนาระหว่างนักเรียนในชั้นร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อร่วมกันรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาคิดกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมในชุมชน จัดกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจชุมชน ให้คำแนะนำ ชี้แนะ สภาพของสังคม นำนักเรียนสัมผัสชุมชน สังเกตพฤติกรรมหาข้อมูลนักเรียนติดตามแก้ไข ให้นักเรียนค้นพบความดีหรือความสามารถของตนเองและสนับสนุนส่งเสริมความดีหรือความสามารถนั้นๆ ฝึกให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง จัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธภาพใน

โรงเรียน ให้นักเรียนค้นหาจุดเด่นของตนเองแล้วนำจุดเด่นของตนเองมาพัฒนา ฝึกนักเรียนให้เข้า กับผู้อื่นได้ โดยเริ่มจากในห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน ร่วมมือกับอาจารย์ท่านอื่นๆในการแก้ไข ปัญหาของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในการทำงาน แนะนำการคบ เพื่อนต้องมีการให้อภัยและเสียสละ

4. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความประพฤติ อาจารย์ที่ ปริญญา มีแนวทางดังนี้ จัดกิจกรรมโฮมรูมในตอนเช้าทุกวัน แนะนำตักเตือนและทำโทษบ้างใน บางครั้ง พบผู้ปกครองร่วมหาทางแก้ไข หาสาเหตุจากเพื่อนๆและช่วยแก้ไข บันทึกการพัฒนาและ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ว่ากล่าวตักเตือน ติดตามผล สังเกตพฤติกรรม พูดคุยปัญหาและให้คำแนะนำ ฝึกกริยามารยาท การเข้าสังคม โดยการปฏิบัติจริง เข้าค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรม นำไปบำเพ็ญ ประโยชน์และช่วยเหลือสังคม จัดกิจกรรมที่แสดงออกด้วยความกตัญญู เช่น วันแม่ วันพ่อ วันครู ส่ง เสริมการบวชธรรมทายาท ให้การอบรม แนะนำ ทุกอาทิตย์ ทั้งหน้าแถวและในห้องเรียน ให้ฝึก มารยาทในการอยู่ร่วมกับเพื่อนและสังคม ชมเชยนักเรียนที่ได้ฝึกปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ทั้งต่อตัวนัก เรียนและต่อสาธารณชน มอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ที่มีความประพฤติเป็นแบบอย่างได้ ส่งเสริมให้เข้า ร่วมประกวดมารยาทในโรงเรียน อบรม ตักเตือน เมื่อนักเรียนประพฤติตนไม่ถูกต้องและชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี และอาจารย์ทั่วไปมีแนวทางดังนี้ อาจารย์ทุกท่านต้องช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติ กรรมนักเรียนไม่ปล่อยปะละเลย อบรมระเบียบวินัย จริยศึกษา สร้างกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่ เหมาะสมทันสมัย ระบุปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง สร้างจิตสำนึกโดยใช้ระบบ โปรแกรมจิต ดูแลคอน ตักเตือนนักเรียนที่มีปัญหา ให้คำปรึกษาชี้แนะ ต้องมีความเข้าใจพฤติกรรมวัยรุ่นและหาทางป้องกัน แก้ไข จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ บอกและให้นักเรียนแก้ไขทันที ที่ นักเรียนประพฤติไม่ถูกต้อง คอยตักเตือน อบรม อยู่เสมอ กรณีที่อบรมแล้วยังไม่ยอมแก้ไขหรือไม่ดี ขึ้นก็ลงโทษบ้างหรือส่งต่อฝ่ายปกครอง คอยควบคุม ดูแล ให้คำแนะนำ และชี้ให้เห็นผลเสียของการ กระทำที่ไม่ถูกต้องไม่ควร ตรวจสอบ แก้ไขพฤติกรรมและลงโทษบ้าง จัดกิจกรรมส่งเสริมความสุข ลด ความเครียด ลดความก้าวร้าว ดูแล ควบคุมให้นักเรียนประพฤติตนอยู่ในระเบียบของโรงเรียน ทั้ง ด้านการแต่งกาย กิริยา วาจา การมาโรงเรียน การเข้าห้องเรียน ว่ากล่าวเป็นรายบุคคล เยี่ยมบ้านนัก เรียน

5. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน อาจารย์ ที่ปรึกษา มีแนวทางดังนี้ ดำเนินโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ให้คนเก่งช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ให้ เพื่อนช่วยกันและกัน สอบถามพฤติกรรมจากเพื่อนนักเรียนและหาทางแก้ไขเป็นรายบุคคล พูดคุย เป็นการส่วนตัว ให้เพื่อนร่วมกันช่วยแก้ไข แนะนำการคบเพื่อนและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม ให้คำ แนะนำการคบเพื่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน สังเกตพฤติกรรม ให้คำแนะนำ ชักถามกลุ่มเพื่อน จัดกิจ กรรมกลุ่มสัมพันธ์ เช่น เพลง เกม และงานที่ทำ จัดกลุ่มช่วยดูแลซึ่งกันและกัน ฝึกวิธีการทำงานเป็น

ทีม ความสามัคคี จัดกิจกรรมให้รู้จักการรู้แพ้ รู้ชนะ จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆให้นักเรียนร่วมกิจกรรม ฝึกการทำงานกลุ่ม ฝึกการเล่นกีฬาประเภททีม ให้โอกาสเพื่อนๆได้แสดงออกบ้าง ให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม เรียนเป็นกลุ่ม แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยให้แต่ละกลุ่มให้มีนักเรียนน้อยๆเพื่อจะได้มีโอกาสแสดงออกมากขึ้นและเปลี่ยนกลุ่มบ่อยๆ และอาจารย์ทั่วไปเสนอแนวทางดังนี้ ฝึกให้ทำงานเป็นทีมและเปลี่ยนทีมทุกเดือน จัดกิจกรรมค่ายพัฒนา ให้ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้คำปรึกษา แนะนำการปรับทัศนคติ กระตุ้นให้เกิดความสามัคคี จัดกิจกรรมกลุ่มและทักษะการอยู่ร่วมกัน สังเกตการทำงานหรือการเล่นเป็นกลุ่มและแก่นักเรียนที่เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ให้เด็กทำงานเป็นกลุ่มและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ให้รู้จักการนำใจเขามาใส่ใจเรา ให้นักเรียนได้แสดงออกเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ใช้กิจกรรมนันทนาการมาบูรณาการกับการเรียน ฝึกนักเรียนให้ปฏิบัติงานกลุ่มและไม่ซ้ำกลุ่มกันในรายวิชาต่างๆ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ให้มากขึ้น เรียกนักเรียนที่มีปัญหาในการคบเพื่อนหรือการเข้ากับเพื่อนไม่ได้มาอบรม แนะนำเป็นการส่วนตัว แนะนำการคบเพื่อน การมีน้ำใจต่อเพื่อน การเสียสละ การช่วยเหลือเพื่อน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา (2) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 353 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพนักเรียนตามที่เป็นจริงโดยไม่มีการทดลองจากเครื่องมือที่กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำขึ้น คือ ระเบียบสะสม เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ (1) การคัดกรองนักเรียน เป็นการแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการศึกษาข้อมูลจากระเบียบสะสม แล้วประเมินสภาพจิตใจด้วยแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) โดยให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเองเป็นผู้ประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ (2) การจัดทำกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา เป็นการระดมสมองจากคณะครูโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมหาวิธีช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจำแนกตามแบบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน และด้านอื่นๆ ได้แก่ เพศและยาเสพติด และปัญหาสภาพจิตใจ จำแนกตามแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้านสมาธิสั้น ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 จากนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา และข้าราชการครูในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลการคัดกรองนักเรียน จำแนกปัญหา และเสนอกลยุทธ์แนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยนำเสนอแบบพรรณนา (descriptive research)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้พบว่า

1. ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจำแนกนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ปรากฏว่านักเรียนทั้งโรงเรียน 353 คน มีนักเรียนจัดเป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหามากกว่านักเรียนกลุ่มปกติ โดยมีนักเรียนจัดเป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ร้อยละ 76.49 จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 75.45 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 76.95 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2

ปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ได้จากเครื่องมือสองชนิด คือ

1.1 แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 44.70 รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.58

1.1.1 ด้านเศรษฐกิจ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 56.77 รองลงมาเป็นความเสี่ยง/ปัญหาด้านครอบครัวมีภาระหนี้สินมาก คิดเป็นร้อยละ 33.46

1.1.2 ด้านการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านมี 0,ร.มส. 1-5 รายวิชาใน 1 ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.81 รองลงมาเป็นความเสี่ยง/ปัญหาด้านมีผลการเรียนต่ำกว่า 1.50 คิดเป็นร้อยละ 35.14

1.2 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมาเป็นปัญหาด้านความประพฤติและด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 17.41

1.2.1 ด้านสัมพันธภาพทางสังคม พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมมีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ชอบช่วยคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 37.06 รองลงมาเป็นความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 21.68

1.2.2 ด้านความประพฤติ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีความเสี่ยง/ปัญหาด้านไม่เชื่อฟัง คิดเป็นร้อยละ 40.32 รองลงมาเป็นความเสี่ยง/ปัญหาด้านมักจะอาละวาด/โมโหง่าย คิดเป็นร้อยละ 33.96

1.2.3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม มีความเสี่ยง/ปัญหา ด้านเข้ากับเพื่อนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 30.91 รองลงมาเป็นเรื่อง/ปัญหาด้านชอบแยกตัว/เล่นคนเดียวกับด้านไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 18.18

2. กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียน ที่ได้จากกระบวนการระดมสมองข้าราชการครูในโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยง/ปัญหาในด้านต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนนักเรียนและตัวนักเรียนเอง ซึ่งสรุปเป็นความเห็นต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ดังกล่าวได้ดังนี้คือ

2.1 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านเศรษฐกิจ มีดังนี้
สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและรายได้ของผู้ปกครองนักเรียน เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบฐานะของครอบครัว นักเรียน จัดให้มีการออมทรัพย์ในห้องเรียนเพื่อสะสมเงินไว้ใช้ยามจำเป็น จัดหาทุนการศึกษาให้หรือส่งชื่อเข้ารับทุนการศึกษา แนะนำนักเรียนให้ใช้สอยอย่างประหยัด มีการใช้จ่ายตามความเหมาะสมกับฐานะของตน แนะนำให้นักเรียนทำงานสุจริตในวันหยุดหรือเวลาว่างหรือช่วงปิดภาคเรียนเพื่อหารายได้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติโครงการอาชีพอิสระ เพื่อมีรายได้ระหว่างเรียน จัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ตั้งกองทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจน จัดตั้งกองทุนให้นักเรียนกู้ยืมในการประกอบอาชีพ จัดตลาดนัดในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนนำผลผลิตของนักเรียนมาขาย

2.2 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านการเรียน มีดังนี้
ติดตามดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้ความสนใจตรวจอุปกรณ์การเรียน หนังสือ สมุดการบ้านของนักเรียนทุกวัน ให้ความสนใจซักถามปัญหาในการเรียนรายวิชาต่างๆจากนักเรียนและอาจารย์ผู้สอน จัดทำทะเบียนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำในรายวิชาต่างๆ ติดต่ออาจารย์มาช่วยสอนพิเศษ จัดนักเรียนที่เรียนเก่งช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อนในรายวิชาต่างๆ ตรวจสอบผลการเรียนเป็นรายบุคคล ติดตามให้นักเรียนส่งงานตามกำหนด หาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำหรือมีผลการเรียน 0,ร,มส. มากและช่วยแก้ไข กระตุ้นให้เข้าคั่นคว่ำในห้องสมุดบ่อยๆ แนะนำกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอนให้รู้จักการใช้คอมพิวเตอร์ค้นหาความรู้ ประชุมผู้ปกครอง สอบถามปัญหาและการช่วยเหลือของผู้ปกครอง ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มในช่วงเวลาต่างๆนอกเวลาเรียนปกติ จัดการเรียนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติมากขึ้น จัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนาน จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน จัดห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

2.3 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

มีดังนี้ นำนักเรียนทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชนและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น นำนักเรียนออกสำรวจชุมชนโดยการแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ แสดงผลงาน ฝึกนักเรียนให้มีความมั่นใจในตัวเอง สอนให้รู้จักการใช้ชีวิตในสังคม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตัวต่อผู้อื่น การรักษาสິงแวดล้อม จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม พัฒนาชุมชน เนื่องในวันสำคัญต่าง นำนักเรียนร่วมกิจกรรมของชุมชน ในเทศกาลต่างๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภายในโรงเรียน

2.4 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความประพฤติ มีดังนี้
 อาจารย์ที่ปรึกษาคอยติดตาม สอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยแนะนำ ตักเตือน อาจารย์ที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนขอความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไข อาจารย์ทุกท่าน แนะนำ ตักเตือน ชมเชย นักเรียน หน้าเสาธงที่ประพฤติดี โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมของอาจารย์ที่ปรึกษา โรงเรียนมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่าง โรงเรียนจัดกิจกรรมสำหรับส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การฝึกมารยาท การประกวดมารยาท ในโรงเรียน การเข้าสังคม โรงเรียนจัดให้มีเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนส่งเสริมการบวช สามเณรภาคฤดูร้อน โรงเรียนจัดกิจกรรมวันแม่ วันพ่อ วันครู

2.5 กลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน มีดังนี้ สอบถามพฤติกรรมจากเพื่อนนักเรียนและหาทางแก้ไขเป็นรายบุคคล แนะนำการคบเพื่อน และการปฏิบัติตนที่เหมาะสม การปรับทัศนคติ การช่วยเหลือกันและกัน การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา จัดกิจกรรมโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน คนเก่งช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ให้เพื่อนช่วยเหลือกันและกัน ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มบ่อยๆ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ฝึกทำงานเป็นทีม ให้ความสำคัญ สามัคคี จัดกิจกรรมค่ายพัฒนาให้ช่วยกันทำงาน สังเกตการทำงานหรือการเล่นกันเป็นกลุ่ม

การอภิปรายผล

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการคัดกรองนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา พบว่าในปัญหาทั้ง 10 ด้าน มีนักเรียนทุกด้าน แต่ในการหากกลยุทธ์เพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในครั้งนี้จะดำเนินการหากกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหามีจำนวนนักเรียนประสบมากที่สุด 5 ปัญหา คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียน ด้านสัมพันธ์ทางสังคม ด้านความประพฤติ และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งผลจากการระดมสมองของข้าราชการครูโรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคมเพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในประเด็นต่างๆ ทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถได้เป็นสรุปการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนและครอบครัวมี

ภาระหนี้สินมาก โรงเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีเงินในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย มีอาหารกลางวันรับประทาน และมีค่าพาหนะมาโรงเรียนได้ดังนี้ เยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นรายบุคคล แนะนำเรื่องการประหยัดและการใช้เงินตามฐานะตนเอง จัดหาทุนการศึกษาให้ จัดให้มีการออมทรัพย์ในห้อง จัดหาทุนให้ แนะนำให้นักเรียนทำงานหารายได้เพิ่มเติม หางานให้ทำในวันหยุดและช่วงปิดภาคเรียน ให้นักเรียนทำโครงการอาชีพอิสระ วิธีการช่วยเหลือเป็นการสนับสนุนเงินโดยตรงกับการให้คำปรึกษาที่จะทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เหมือนดังคำกล่าวของ Kamm (Kamm 1955 : 524) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การให้คำปรึกษาเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดระเบียบต่างๆ สามารถกลับตัวได้โดยไม่ต้องถูกลงโทษ” และ Standler (Standler 1955 : 184-192) ที่พบว่าวิธีการที่ใช้ในการแก้ไขมีหลายวิธีดังนี้ (1) การลงโทษ (2) วิธีการชี้แจงให้เห็นถูกผิด (3) วิธีเพิ่มหรือลดงานที่มอบหมาย (4) วิธีค้นหาสาเหตุ (5) วิธียกย่องหรือกระตุ้นเตือนให้เกิดความมานะ (6) วิธีส่งไปให้แพทย์ทำการรักษาหรือบุคคลอื่นช่วยแก้ไขปัญหา

2. ปัญหาด้านการเรียน โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการมีผลการเรียน 0,ร,มส. จำนวน 1-5 รายวิชาใน 1 ภาคเรียนและการมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 โรงเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนลดการติด 0, ร, มส. ลงได้ และสามารถเพิ่มผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนให้สูงขึ้นได้โดยมีแนวทางดังนี้ จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและหรือรายกลุ่ม มีการเรียนเสริมในช่วงเวลาต่างๆ นอกเวลาเรียนปกติ ให้ความสนใจซักถามปัญหาการเรียนรายวิชาต่างๆเป็นประจำ ตรวจสอบผลการเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด แนะนำกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอนให้รู้จักวิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการค้นหาความรู้ จัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติมากขึ้น จัดห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีการใช้สื่อมัลติมีเดีย จัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนาน และจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนพิศ วงศ์ช (2538 : 118-120) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำถ้าได้เพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางหรือระดับสูงแล้วผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำจะสูงขึ้น

3. ปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม เรื่องไม่ชอบช่วยคนอื่น และเรื่องไม่ห่วงความรู้สึกคนอื่น แนวทางช่วยเหลือแก่นักเรียนสามารถทำได้โดยโรงเรียนนำนักเรียนทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ แสดงผลงาน จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม พัฒนาชุมชน นำนักเรียนร่วมกิจกรรมของชุมชน ฝึกนักเรียนให้มีความมั่นใจในตัวเอง สอนให้รู้จักการใช้ชีวิตในสังคม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตัวต่อผู้อื่น การรักษาสีแกวัลย์ ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพภายในโรงเรียน เป็นการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นมากๆ สอดคล้องกับแนวทางคณะนิติปรัชญาโท แผนกวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2538 : 30) ได้นำเสนอไว้ว่าโรงเรียนต้องพยายาม

จัดดำเนินการให้บริการต่างๆ กับนักเรียน ให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับนักเรียน เช่น ให้ออกาสนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน กำหนดความมุ่งหมาย และร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ฝึกหัดให้นักเรียนออกหลักเกณฑ์ควบคุมการปฏิบัติต่างๆ ด้วยตนเองตามกรอบและระบอบของโรงเรียน จัดประสบการณ์และกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับนักเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสปฏิบัติรับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ ให้มากที่สุด จัดโครงการแนะแนวทั้งทางด้านการศึกษาด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวให้กับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้นักเรียนรู้สึกว่าการบริการด้านนี้ช่วยนักเรียนได้ มีประโยชน์กับนักเรียนโดยตรง

4. ปัญหาด้านความประพฤติ เรื่องไม่เชื่อฟัง และเรื่องมักจะอาละวาด/โมโหร้าย แนวทางช่วยเหลือแก้ไขให้นักเรียนสามารถทำได้โดย โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมของอาจารย์ที่ปรึกษา แนะนำ ตักเตือน ชมเชย นักเรียน หน้าเสาธงที่ประพฤติตัวดี มอบเกียรติบัตรสำหรับผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่าง จัดกิจกรรมสำหรับส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การฝึกมารยาท การประกวดมารยาทในโรงเรียน การเข้าสังคม จัดให้มีเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน จัดกิจกรรมวันแม่ วันพ่อ วันครู อาจารย์ที่ปรึกษาคอยติดตาม สอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยแนะนำ ตักเตือน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนขอความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไข ซึ่งในการแก้ไขปัญหาด้านนี้ ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง จะต้องใช้เหตุผลในการแจ้งให้นักเรียนความถูกต้องอย่างมีเหตุมีผล ดังงานวิจัยของ ทิพรัตน เสงตระกูล ได้วิจัยเรื่อง “ผลการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” สรุปผลการวิจัยว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา (ทิพรัตน เสงตระกูล 2538 : 112-114)

5. ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนความเสี่ยง/ปัญหา เรื่องเข้ากับเพื่อนไม่ได้ และเรื่องชอบแยกตัว/เล่นคนเดียวกับเรื่องไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน โรงเรียนสามารถช่วยนักเรียนตามแนวทางช่วยเหลือดังนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาสอบถามพฤติกรรมจากเพื่อนนักเรียนและหาทางแก้ไขเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน คนเก่งช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ให้เพื่อนช่วยเหลือกันและกัน ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มบ่อยๆ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ฝึกทำงานเป็นทีม ให้นั้นความสามัคคี จัดกิจกรรมค่ายพัฒนาให้ช่วยกันทำงาน สังเกตการทำงานหรือการเล่นกันเป็นกลุ่ม แนะนำการคบเพื่อนและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม การปรับทัศนคติ การช่วยเหลือกันและกัน การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่ง สุภาณี ปั้นวิเศษ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แหล่งอิทธิพลที่มีต่อความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาโรงเรียนบางประกอกวิทยาคม” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจะปรึกษาปัญหาต่างๆ จากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน คือ ครอบครัวในด้านอารมณ์ ความเสรีทางการเงิน การมีแนวปรัชญาชีวิต และการแต่งกาย นักเรียนจะปรึกษาเพื่อนในด้านการสร้างความ

สัมพันธ์กับต่างประเทศ การอยากเป็นเสรีจากบ้าน ด้านสังคม แนวคิดทางสติปัญญาและการใช้เวลาว่าง สำหรับครูเป็นแหล่งอิทธิพลที่นักเรียนไปศึกษาด้านความสนใจทางอาชีพและการเรียน ดังนั้นครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และเพื่อนของนักเรียน จะต้องให้คำปรึกษาในเรื่องที่นักเรียนไว้วางใจและให้ความสำคัญ(สุภาณี ปิ่นวิเศษ 2540 : 122-124)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือนักเรียน

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลยุทธ์การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องคอยดูแล สนับสนุน ช่วยเหลือ การดำเนินการของครู-อาจารย์อย่างใกล้ชิด
2. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องคอยติดตาม ชักถามปัญหาและให้การช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ จริงใจ และจริงจัง
3. อาจารย์ผู้สอนต้องคอยสังเกต ดูแล พฤติกรรม และคอยอบรมสั่งสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนนอกเหนือจากการเรียนปกติ
4. ผู้ปกครองนักเรียนต้องคอยดูแล เอาใจใส่ หมั่นสอบถามความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนให้ความร่วมมือกับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนในการช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนในความปกครองอย่างจริงจัง
5. เพื่อนนักเรียนต้องคอยเตือนเพื่อนไม่ให้ประพฤติดัวไปในทางที่ผิดหรือไม่ดี ไม่ควรต้องคอยแนะนำการเรียนให้เพื่อนในกรณีที่ไม่เข้าใจในบทเรียน
6. ตัวนักเรียนเองต้องสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างความเข้มแข็งให้กับตนเอง ประพฤติตนไปในทางที่ถูกที่ควร เป็นคนดีของสังคม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้จักช่วยเหลือเอื้อเฟื้อบุคคลอื่น
7. กลยุทธ์ในการช่วยเหลือแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาที่มีประสิทธิภาพนั้น ครู-อาจารย์มีความจำเป็นต้องมีการทบทวน จิตวิทยาวัยรุ่น และต้องมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ ต้องเสียสละในการดำเนินการ
8. โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ทั้งด้านบรรยากาศทางกายภาพ และบรรยากาศทางวิชาการ ให้เป็นสถานที่ส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนที่ได้เรียนด้วยความอบอุ่น และมีความสุข
9. โรงเรียนควรส่งเสริม จัดให้มีการอบรมทางด้านจิตวิทยา และให้มีการร่วมมือประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โดยให้มีการพบปะอย่าง

ใกล้ชิดสม่ำเสมอ มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นระยะ เพื่อประสานการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

10. โรงเรียนควรกำหนดเป็นแนวทางให้ครูทุกคนได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และถือเป็นหน้าที่ของทุกคน ในการช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ตระหนักถึงความร่วมมือ ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ คอยสังเกตพฤติกรรม และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิดทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. ครบรอบ 2 ปีโครงการ โรงเรียนสีขาวกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ หจก. เจ.เอ็น.ที, 2543.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การควบคุมตนเองและการปรับตัว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.

กรมสามัญศึกษา. ขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2545.

กรมสามัญศึกษา. กองแผนงาน. “นโยบายกรมสามัญศึกษา ปีงบประมาณ 2545”. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน, 2544. (อัดสำเนา)

กรมสามัญศึกษา. ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ. การวางแผนกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2545.

กรมสามัญศึกษา. หน่วยงานพิเศษ. “กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ”. กรุงเทพมหานคร :

_____ หน่วยงานพิเศษ, 2536. (อัดสำเนา)

_____ .ก การประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา : ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

_____ .ข การประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา : ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

_____ .ค การประกันคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.

_____ .ข ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.

กรมสุขภาพจิต.ก คู่มือครูที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2544.

_____ .ข คู่มือครูสำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต. กรุงเทพมหานคร : บริษัทชูวีเนียร์ (ไทยแลนด์) จำกัด, 2544.

_____ .ค คู่มือวิทยากรระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2544.

กรมสุขภาพจิต. คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : บริษัทชูวีเนียร์ (ไทยแลนด์) จำกัด, 2541.

จกกลณี ต้อยเจริญ. “สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าในตนเองกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ศึกษา คณะครุศาสตร์.ภาควิชาการบริหารการ. ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538

ฉันทนา กิตติเกิดกุลชัย. “ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาคลินิก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

ชวนพิศ วงศ์ศข. “ผลการสอนเสริมโดยเพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและปานกลางต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย จังหวัดระยอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.

ทิพรัดน เสงตระกุล. “ผลการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.

ปนัดดา มุมบ้านเช่า. “ปัญหาพฤติกรรมในเด็กวัยรุ่นชั้นมัธยมต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาสุขภาพจิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

พาสณา ผโลศิลป์. “การสำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ลัดดา แสนสีหา. “ความซึมเศร้าและความคิดอัตโนมัติในทางลบของวัยรุ่นตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

วินัดดา ปิยะศิลป์. คู่มือสำหรับพ่อแม่ตอนวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชัยเจริญ, 2539.

ศิวาณี คำสี. “ความต้องการการแนะแนวสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาสุขภาพจิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

สมพร สุทัศน์ีย์,ม.ร.ว. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สมยศ นาวิการ. การบริการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสามัคคีสารจำกัด, 2538.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 .

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนใน
ระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2539.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2537.

_____. แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2541.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด, 2542.

_____. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.
กรุงเทพมหานคร : บริษัท ที.พี.พรินท์ จำกัด, 2543.

_____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2544 – 2549. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. “การสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน.” ศูนย์ศึกษา 8,18 (ตุลาคม
– ธันวาคม 2515) : 114.

สุกิต ดำรงมณี. “นักเรียนดี นักเรียนร้าย.” วารสารครูเชียงราย 4,10 (กุมภาพันธ์ 2516) : 51-55.

สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จักรัสนิทวงศ์, 2521.

สุภาณี ปั่นวิเศษ. “แหล่งอิทธิพลที่มีต่อความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณี
ศึกษาโรงเรียนบางประกอกวิทยาคม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

เสาวรัตน์ จุรัตน์. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2535.

อัจฉรา จตุจินดา. “การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.

ภาษาอังกฤษ

Anderson, Clark M. Classroom Activities for Modification Misbehavior in Children.

New York : The centre for Applied Research in Education Inc., 1974.

Bandura, Albert. Principle of behavior Modification. New York : Holt Rinehart and Winson,
1969.

_____. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs,
1977.

Baree, Walter B. The Exceptional Child. New York : The center for Applied Research in
Education Inc., 1963.

Biehler, Robert F. Child Development : an Introduction. Boston : Houghton Mifflin Company,
1967.

Blackham, Gert J, and Adolph Silberman. Modification of Children and Adolescent Behavior.
California : Wadsworth Publishing Company Inc., Belmont, 1974.

Kamm, Robert A. “Restoration in Discipline.” The Personal and Guidance Journal. 9 (May 1955)
: 524.

Leitenberg, Harold. Handbook of Behavior Modification and Therapy. New Jersey : Prentice-Hall,
Inc., Englewood Cliffs, 1976.

Morris, Richard J. Behavior Modification With Children : A Systematic Guide. Massachusetts :
Cambridge, 1976.

Mueller, Richard J. Principle of Classroom Learning and Perception. London : Gerorge Allen
Unwin Ltd, 1975.

Poteet, James R. Behavior Modification : A Practical Guide for Teacher. U.S.A.: Burgess
Publishing Company, 1973.

Standler, William A. Social Foundation of Education. New York : Dryden Press. 1955.

Sulzer-Azaroff, Mayer. Applying Behavior Analysis Procedures with Children and Youth. U.S.A.:
Holt Rinehart and Winston, 1977.

ภาคผนวก ก. ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อนักเรียน.....เลขประจำตัว.....
 ปีการศึกษา.....ชั้น.....เลขที่.....ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....ชั้น.....เลขที่.....ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....ชั้น.....เลขที่.....ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 (เริ่มใช้ระเบียบนี้เมื่อ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

คำแนะนำการใช้ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว การศึกษา อาชีพ สุขภาพและบุคลิกภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้จักและเข้าใจนักเรียนในทุกด้านตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรมและการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า การใช้ระเบียบสะสมควรใช้ด้วยความรอบคอบและจริงจัง กล่าวคือ

1. มอบให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อการรู้จักและช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้นและคัดกรองพฤติกรรมปัญหารุนแรงของนักเรียนเพื่อส่งต่อครูแนะแนว ประสานงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่อนามัย นักจิตวิทยา เป็นต้น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

2. ให้นักเรียนกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง ด้วยความตั้งใจและจริงจังเริ่มตั้งแต่วันแรกที่นักเรียนเข้าเรียนและจะต้องดำเนินการกรอกข้อมูลเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาจนกว่านักเรียนจะออกจากโรงเรียน ในกรณีนี้ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องตรวจดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างจริงจัง

3. จัดให้มีสถานที่และคู่มือสำหรับเก็บระเบียบสะสมไว้ในที่มิดชิดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งให้สะดวกสำหรับผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ เพราะเป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผยแก่คนทั่วไป

4. จัดให้มีการส่งมอบต่อระเบียบสะสมระหว่างชั้นชั้นในโรงเรียนเดียวกัน สำหรับกรณีที่นักเรียนออกจากโรงเรียนเดิมเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอื่นจะต้องมีการบันทึกเป็นหลักฐานการส่งและการรับมอบระเบียบสะสม

1. ข้อมูลด้านส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล.....ชื่อเล่น.....อายุ.....ปี
 เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
 ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด.....ที่อยู่ปัจจุบัน.....
โทรศัพท์.....
 ปัจจุบันพักอยู่กับ บิดาและมารดา บิดา มารดา อื่น ๆ (ระบุ).....
 ลักษณะของที่อยู่ บ้านส่วนตัว บ้านเช่า หอพัก ห้องเช่า อื่น ๆ (ระบุ)....
 นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดย รถประจำทาง เดิน อื่น ๆ ใช้ระยะเวลาเดินทาง.นาที่
 นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก.....เป็นเงิน.....บาท/วัน, เดือน อื่น ๆ (ระบุ).....
 ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ.....บาท/วัน ค่าอาหารเช้า-กลางวัน.....บาท/วัน อื่น ๆ
 (ระบุ).....บาท/วัน
 เพื่อนในโรงเรียนที่นักเรียนสนิทมากที่สุด ชื่อ-นามสกุล.....เป็นนักเรียนชั้น.....ห้อง..../
 เพื่อนที่อยู่ใกล้เคียงหรือรู้จักบ้านของนักเรียน ชื่อ-นามสกุล.....เป็นนักเรียนชั้น.....ห้อง..../

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชั้น	สิ่งที่นักเรียนภาคภูมิใจในตนเอง	สิ่งที่นักเรียนอยากปรับปรุงแก้ไข	สิ่งที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียน/ครู ช่วยเหลือ

ข้อมูลเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

2. ข้อมูลด้านครอบครัว

ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้/เดือน	ที่อยู่ หรือที่ทำงาน	โทรศัพท์
บิดา						
มารดา						
ผู้ปกครอง						

ผู้มีหน้าที่เป็นผู้ปกครอง คือ บิดา มารดา ผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องกันดังนี้.....

ที่อยู่ผู้ปกครอง..... โทรศัพท์.....

ปัจจุบันบิดามารดาของนักเรียน อยู่ด้วยกัน หย่าร้าง แยกกันอยู่เพราะ.....

บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม อื่น ๆ ระบุ.....

ภาระหนี้สินของครอบครัว มี ไม่มี

ครอบครัวของนักเรียนมีสมาชิกทั้งหมด.....คน ประกอบด้วย.....

นักเรียนมีพี่น้องร่วมบิดาเดียวกัน.....คน ต่างบิดา.....คน ต่างมารดา.....คน

โดยมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันเรียงลำดับดังนี้

3. ข้อมูลด้านความสามารถ

3.1 ผลการเรียนรู้

ก. โรงเรียนที่เคยศึกษา

จบชั้น	จากโรงเรียน	จังหวัด	ผลการเรียนเฉลี่ย
ป.6
ม.
ม.
ม.

ข. โรงเรียนที่ศึกษาปัจจุบัน

ชั้นเรียน	ผลการเรียนเฉลี่ยกลุ่มวิชา							ผลการเรียนเฉลี่ย
	ไทย	สังคม	คณิต	วิทย์	อังกฤษ	
ชั้น..... ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2								
ชั้น..... ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2								
ชั้น..... ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2								

ค. เจตคติต่อวิชาเรียน

วิชาที่ชอบเรียน 1)..... 2) 3) 4)

วิชาที่ไม่ถนัด 1)..... 2) 3) 4)

ง. วิชาที่เรียนได้ดี 1)..... 2) 3) 4)

3.2 ความสามารถอื่น ๆ

ความสามารถที่มี 1)..... 2) 3) 4)

ผลงานดีเด่น 1)..... 2) 3) 4)

3.3 รางวัล/ทุนการศึกษา

ปีการศึกษา	รางวัล	ทุนการศึกษา

ข้อมูลเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง

วัน เดือน ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนบัณฑิต

4. ข้อมูลด้านสุขภาพ

นักเรียนมีเลือดหมู่.....มีตำหนิที่เห็นชัดเจนคือ.....สีผิว.....

โรคประจำตัวที่เป็น.....วิธีแก้ไขเมื่ออาการคือ.....

โรคภูมิแพ้ที่เป็นคือ.....แพ้ยา.....ยาที่ใช้ประจำ.....

นักเรียนมีสายตา ปกติ สายตาสั้น สายตาเอียง อื่น ๆ ระบุ

นักเรียนสวมแว่นตา ใช่ ไม่ใช่

นักเรียนมีความบกพร่องทางการได้ยิน มี ไม่มี

นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย มี ไม่มี

เคยป่วยหนักหรือเคยประสบอุบัติเหตุชั้นร้ายแรงถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล ดังนี้.....เมื่อ พ.ศ.....

บันทึกการเจริญเติบโตของร่างกาย (ให้บันทึกภาคเรียนละ 1 ครั้ง)

ชั้นเรียน	วัน/เดือน/ปี	อายุ	น้ำหนัก	ส่วนสูง	ผลการตรวจร่างกาย	อื่น ๆ
ชั้น.....ภาคเรียนที่ 1						
ชั้น.....ภาคเรียนที่ 2						
ชั้น.....ภาคเรียนที่ 1						
ชั้น.....ภาคเรียนที่ 2						

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของ น.ร. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคน

- วิดกกังวล ป่วยยาว เครียด มีอารมณ์ขัน ซึมเศร้า ร่าเริง
 ท้อแท้ ขาดกำลังใจ มีกำลังใจ ว้าเหว่ เหงา สิ้นหวัง
 ก้าวร้าว มีเป้าหมาย ยึดหยุ่น ยึดแน่นแจ่มใส
 ควบคุมตนเองได้ มองโลกตามความเป็นจริง อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนักเรียนมักจะ

- เก็บไว้คนเดียว ปรึกษาเพื่อน แก้ปัญหาด้วยตนเอง ปรึกษาครู-อาจารย์
 ปรึกษาบิดามารดา/ปกครอง อื่น ๆ โปรดระบุ.....

นักเรียนมีคุณลักษณะด้าน

- รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีวินัย กตัญญู ซื่อสัตย์ อดทน
 กล้าแสดงออก มีน้ำใจ พึ่งตนเอง ประหยัด ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์
 ช่วยเหลือผู้อื่น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ปรับตัวง่าย รู้จักใช้เวลา

คุณลักษณะของนักเรียนที่ควรปรับปรุงคือ.....

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

5. ข้อมูลด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพ

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม.

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านสุขภาพ..... - ด้านเศรษฐกิจ.....
 -ด้านการเรียน..... - ด้านความสามารถ.....
 -ด้านความสนใจ..... - ด้านบุคลิกภาพ.....
 -ด้านอื่น ๆ.....

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1).... 2).... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม.

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

-ด้านสุขภาพ.....	- ด้านเศรษฐกิจ.....
-ด้านการเรียน.....	- ด้านความสามารถ.....
-ด้านความสนใจ.....	- ด้านบุคลิกภาพ.....
-ด้านอื่น ๆ.....	

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1).... 2).... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม.

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

-ด้านสุขภาพ.....	- ด้านเศรษฐกิจ.....
-ด้านการเรียน.....	- ด้านความสามารถ.....
-ด้านความสนใจ.....	- ด้านบุคลิกภาพ.....
-ด้านอื่น ๆ.....	

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1).... 2).... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

6.แผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน

ชื่อ-สกุล.....

ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

ให้นักเรียนเขียนแผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ข. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา
1. ด้านการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนเฉลี่ย 1.5 ขึ้นไป - ไม่มี 0 มส ในทุกวิชา - ไม่เข้าเรียนในวิชาต่างๆ ไม่เกิน 3 ครั้ง ใน 1 วิชา - มาโรงเรียนไม่ทันเคารพธงชาติไม่เกิน 10 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนเฉลี่ย ต่ำกว่า 1.5 - ไม่เข้าเรียนในวิชาต่างๆ มากกว่า 3 ครั้ง ต่อ 1 วิชา - มี 0 ร มส ในวิชาต่างๆ - อ่านหนังสือไม่คล่อง - เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง แม้คำสะกดง่ายๆ - มาโรงเรียนไม่ทันเคารพธงชาติมากกว่า 10 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน
2. ด้านร่างกาย	<ul style="list-style-type: none"> - อายุ น้ำหนัก และส่วนสูง สัมพันธ์กัน - ร่างกายแข็งแรง - ไม่มีโรคประจำตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับส่วนสูงหรืออายุ - มีโรคประจำตัว หรือเจ็บป่วยบ่อยๆ - มีความพิการทางร่างกาย หรือบกพร่องด้านการได้ยิน การฟัง การมองเห็น หรืออื่น

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา
3. ด้านเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัวมีรายได้ไม่พอเพียงในการเลี้ยงครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน - บิดา หรือมารดา ตกงาน - ภาระหนี้สิน - ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน - ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน
4. ด้านการคุ้มครองนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว - ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนที่ดี ไม่อยู่ใกล้แหล่งมั่วสุ่ม หรือแหล่งเสี่ยงอันตราย 	<ul style="list-style-type: none"> - อยู่หอพัก - บิดา มารดา หย่าร้างหรือสมรสใหม่ - ที่พักอยู่ในชุมชนแออัด หรือใกล้แหล่งมั่วสุ่ม หรือแหล่งท่องเที่ยวกลางคืน - มีความขัดแย้งในครอบครัว หรือทะเลาะกันเป็นประจำ - มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบิดา หรือมารดา - มีการใช้สารเสพติดหรือเล่นการพนันในครอบครัว - มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวช

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา
5. ด้านอื่นๆ		
5.1 ด้านยาเสพติด	ไม่ใช้สารเสพติด ยกเว้นการดื่มเบียร์ สุรา หรือนูหรี เป็นครั้งคราว เพื่อสังคม และยังสามารถควบคุมตัวเองได้	ใช้สารเสพติด เช่น กัญชา ยาบ้า หรือสารเสพติดอื่นๆ
5.2 ด้านเพศ	ปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศได้เหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> - จับคู่ชัดเจน และแยกกลุ่มอยู่ด้วยกันสองต่อสองบ่อยครั้ง - มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น ทอม ตุ๊ด ดี เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียนในระดับที่เสี่ยง / มีปัญหา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ค. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

บันทึกการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

ชื่อนักเรียน..... ชั้น.....เลขที่.....

ผู้สรุป.....

1.ด้านการเรียน

 ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.5
- () ไม่เข้าเรียนในวิชาต่างๆ 3-5 ครั้ง ต่อวิชา
- () มี 0 ร มส. 1-5 วิชาใน 1 ภาคเรียน
- () อ่านหนังสือไม่คล่อง/ไม่ถูกต้อง
- () มาโรงเรียนไม่ทันเคารพธงชาติมากกว่า 10 ครั้งใน 1 ภาคเรียน

2.ด้านร่างกาย

 ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () ร่างกายไม่แข็งแรงป่วยบ่อย
- () มีโรคประจำตัว
- () น้ำหนักตัวผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับส่วนสูงหรืออายุ
- () พิจารณาด้านร่างกาย
- () มีปัญหาด้านสายตา

3.ด้านเศรษฐกิจ

 ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน
- () พ่อหรือแม่ตกงาน
- () มีภาระหนี้สิน
- () ไม่มีเงินพอรับประทานอาหารกลางวัน
- () ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน

4.ด้านการคุ้มครองนักเรียน

ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () ไม่มีผู้ดูแล
- () พ่อแม่แยกทางกันหรือสมรสใหม่
- () สภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดี
- () มีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว
- () มีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

5.ด้านอื่นๆ

ด้านยาเสพติด

 ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () สูบบุหรี่
- () ดื่มสุรา
- () ใช้สารเสพติดอื่น(กัญชา ยาบ้า)
- () ครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

ด้านเพศ

 ปกติ เสี่ยง / มีปัญหา

- () จับคู่ชัดเจน/อยู่ด้วยกันสองต่อสองบ่อย
- () มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น คุก ทอม ดี

ภาคผนวก ง. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) (ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (นาย / ค.ช. / นางสาว / ค.ญ.).....ชั้น ม...../.....เลขที่.....

วัน / เดือน / ปีเกิด.....เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริง
ที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรม	ไม่ จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง
1. ฉันพยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ฉันใส่ใจความรู้สึกคนอื่น			
2. ฉันอยู่ไม่นิ่ง ฉันนั่งนานๆ ไม่ได้			
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อยๆ			
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ของกิน ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันโกรธแรง และมีอารมณ์เสีย			
6. ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นคนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก			
8. ฉันขี้กังวล			
9. ใครๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใน			
10. ฉันอยู่ไม่สุข รุนวาย			
11. ฉันมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้			
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อนๆ ส่วนมากชอบฉัน			
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้โกงบ่อยๆ			
19. เด็กๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน			
20. ฉันมักจะอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)			
21. ฉันคิดก่อนทำ			
22. ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันทำงานได้จนสำเร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี			

ภาคผนวก จ. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) (ฉบับครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

ชื่อ-สกุลนักเรียนที่รับการประเมิน (นาย / ด.ช. / นางสาว / ด.ญ.).....ชั้น ม.../...เลขที่...

วัน / เดือน / ปีเกิด.....เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 1. คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริง
ที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรม	ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่งๆ ไม่ได้			
3. มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อยๆ			
4. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ปากกา เป็นต้น)			
5. มักจะอระวาด หรือโมโหง่าย			
6. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว			
7. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่บอก			
8. กังวลใจหลายเรื่อง คิดวิตกกังวลเสมอ			
9. เป็นที่พึ่งเวลาคนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใน			
10. อยู่ไม่สุข รุนวายเป็นอย่างมาก			
11. มีเพื่อนสนิท			
12. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น			
13. คุณไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน			
15. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น			
16. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่น ในตนเอง			
17. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. ชอบโกหก หรือขี้อโกง			
19. ถูกเด็กๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแก			
20. ชอบอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)			
21. คิดก่อนทำ			
22. ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ทำงานได้จนสำเร็จ ความตั้งใจในการทำงาน			

ภาคผนวก จ. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) (ฉบับผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

ชื่อ-สกุลนักเรียนที่รับการประเมิน (นาย / ด.ช. / นางสาว / ด.ญ.).....ชั้น ม.../...เลขที่...

วัน / เดือน / ปีเกิด.....เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 1. คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริง
ที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรม	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่งๆ ไม่ได้			
3. มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อยๆ			
4. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ปากกา เป็นต้น)			
5. มักจะอระวาด หรือโมโหง่าย			
6. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว			
7. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่บอก			
8. กังวลใจหลายเรื่อง คิดวิตกกังวลเสมอ			
9. เป็นที่พึ่งเวลาคนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใจ			
10. อยู่ไม่สุข รุนวายเป็นอย่างมาก			
11. มีเพื่อนสนิท			
12. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น			
13. คุณไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน			
15. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น			
16. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง			
17. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. ชอบโกหก หรือขี้โกง			
19. ถูกเด็กๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแก			
20. ชอบอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)			
21. คิดก่อนทำ			
22. ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ทำงานได้จนสำเร็จ ความตั้งใจในการทำงาน			

ภาคผนวก ข. การให้คะแนนและการแปลผลแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ)

ตอนที่ 1 การให้คะแนนตามรายด้าน

1. ด้านอารมณ์

ข้อ	ข้อความ	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
3.	มักจะบ่นว่า ปวดศีรษะ ปวดท้อง	0	1	2
8.	กังวลใจหลายเรื่อง ดูกังกลเสมอ	0	1	2
13.	ดูไม่มีความสุข ท้อแท้	0	1	2
16.	เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความมั่นใจในตนเอง	0	1	2
24.	จุกจิก รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	0	1	2

0-5

6-10

รวมคะแนน.....จัดอยู่ในกลุ่ม ปกติ เสี่ยง/มีปัญหา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. ด้านความประพฤติ/เกร

ข้อ	ข้อความ	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
5.	มักจะอาละวาด หรือโมโหร้าย	0	1	2
7.	เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ต้องการ	2	1	0
12.	มักจะมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	0	1	2
18.	ชอบโกหก หรือขี้โกง	0	1	2
22.	ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือที่อื่น	0	1	2

0-4

5-10

รวมคะแนน.....จัดอยู่ในกลุ่ม ปกติ เสี่ยง/มีปัญหา

3. ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น

ข้อ	ข้อความคำถาม	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
2.	อยู่ไม่นิ่ง นั่งนิ่งๆ ไม่ได้	0	1	2
10.	อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	0	1	2
15.	วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	0	1	2
21.	คิดก่อนทำ	2	1	0
25.	ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	2	1	0

รวมคะแนน.....จัดอยู่ในกลุ่ม 0-5 ปกติ 6-10 เสี่ยง/มีปัญหา

4. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อ	ข้อความคำถาม	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
6.	ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	0	1	2
11.	มีเพื่อนสนิท	2	1	0
14.	เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	2	1	0
19.	ถูกลูกคนอื่นล้อเลียน หรือรังแก	0	1	2
23.	เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	0	1	2

รวมคะแนน.....จัดอยู่ในกลุ่ม 0-3 ปกติ 4-10 เสี่ยง/มีปัญหา

5. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

ข้อ	ข้อความ	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
1.	ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น	0	1	2
4.	เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน(ขนม,ของเล่น,ดินสอ,เป็นต้น)	0	1	2
9.	เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	0	1	2
17.	ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	0	1	2
20.	ชอบอาสาช่วยเหลือผู้อื่น (พ่อแม่,ครู,เด็กคนอื่น)	0	1	2

รวมคะแนน.....จัดอยู่ในกลุ่ม 4-10 ปกติ 0-3 เสี่ยง/มีปัญหา

ตอนที่ 2 การแปลผลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) สงวนลิขสิทธิ์

1. ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง/มีปัญหา
คะแนนรวมพฤติกรรมที่เป็นปัญหา	0-16	17-40
คะแนนรวมพฤติกรรมรวมแต่ละด้าน		
1. คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	0-5	6-10
2. คะแนนพฤติกรรมเกร / ความประพฤติ	0-4	5-10
3. คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น	0-5	6-10
4. คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0-3	4-10
5. คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	4-10	ต่ำกว่า 3

2. ฉบับครูประเมินนักเรียน

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง / มีปัญหา
คะแนนรวม	0-15	16-40
- คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	0-3	4-10
- คะแนนพฤติกรรมเกร / ความประพฤติ	0-3	4-10
- คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น	0-5	6-10
- คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0-5	6-10
- คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	4-10	0-3

3. ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง / มีปัญหา
คะแนนรวม	0-15	16-40
- คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	0-3	4-10
- คะแนนพฤติกรรมเกร / ความประพฤติ	0-3	4-10
- คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น	0-5	6-10
- คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0-5	6-10
- คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	4-10	0-3

ภาคผนวก ข. ผลการคัดกรองนักเรียนจากเกณฑ์คัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนชั้น ม.1/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียนรู้	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2207	ชาย	-	-	-	-	-
2.	2208	ชาย	-	-	-	-	-
3.	2209	ชาย	-	-	-	-	-
4.	2210	ชาย	/	-	-	-	-
5.	2211	ชาย	-	-	/	-	-
6.	2212	ชาย	-	-	-	/	-
7.	2213	ชาย	-	-	/	-	-
8.	2214	ชาย	/	-	-	-	/
9.	2215	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2216	ชาย	-	-	/	-	-
11.	2217	ชาย	-	-	-	-	-
12.	2218	ชาย	-	-	-	-	-
13.	2219	ชาย	-	-	-	/	-
14.	2220	ชาย	/	-	-	-	/
15.	2221	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2222	ชาย	-	-	-	-	-
17.	2223	ชาย	-	-	-	-	-
18.	2224	ชาย	-	-	-	-	-
19.	2225	ชาย	-	-	/	-	-
20.	2226	ชาย	-	-	-	-	-
21.	2227	ชาย	-	-	-	-	-
22.	2228	ชาย	-	-	-	-	-
23.	2229	ชาย	-	-	/	-	-
24.	2230	ชาย	-	-	/	-	-
25.	2231	ชาย	-	-	-	-	-
26.	2232	ชาย	-	-	-	-	-
27.	2233	หญิง	-	/	-	-	-
28.	2234	หญิง	-	-	/	/	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเขียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
29.	2235	หญิง	-	-	-	-	-
30.	2236	หญิง	/	-	-	/	-
31.	2237	หญิง	-	-	-	-	-
32.	2238	หญิง	-	-	/	-	-
33.	2239	หญิง	-	-	-	-	-
34.	2240	หญิง	/	-	/	/	-
35.	2241	หญิง	-	-	/	/	-
36.	2242	หญิง	/	/	/	/	-
37.	2243	หญิง	/	/	/	-	-
38.	2244	หญิง	/	-	-	-	-
39.	2245	หญิง	-	-	/	-	-
40.	2246	หญิง	-	-	/	-	-
41.	2297	หญิง	-	-	/	-	-
รวม			8	3	15	7	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.1/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2247	ชาย	/	-	-	-	-
2.	2248	ชาย	/	-	-	-	-
3.	2249	ชาย	/	-	/	/	-
4.	2250	ชาย	-	-	/	-	-
5.	2251	ชาย	-	-	-	/	-
6.	2252	ชาย	-	-	-	-	-
7.	2253	ชาย	/	-	-	-	-
8.	2254	ชาย	-	-	-	-	-
9.	2255	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2256	ชาย	-	-	-	-	-
11.	2257	ชาย	/	-	-	-	-
12.	2258	ชาย	/	-	-	-	-
13.	2259	ชาย	/	-	-	/	-
14.	2261	ชาย	/	/	-	-	-
15.	2262	ชาย	/	-	-	-	-
16.	2263	ชาย	-	-	-	-	-
17.	2265	ชาย	/	/	-	-	-
18.	2266	หญิง	-	-	-	-	-
19.	2267	หญิง	/	-	-	-	-
20.	2268	หญิง	/	-	/	/	-
21.	2269	หญิง	-	-	/	-	-
22.	2270	หญิง	-	-	-	-	-
23.	2271	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2272	หญิง	-	/	/	-	-
25.	2273	หญิง	-	-	-	-	-
26.	2274	หญิง	/	-	/	/	-
27.	2275	หญิง	/	-	-	-	-
28.	2276	หญิง	-	-	-	-	-
29.	2277	หญิง	-	-	/	/	-
30.	2278	หญิง	-	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
31.	2279	หญิง	-	-	-	-	-
32.	2280	หญิง	-	-	-	-	-
33.	2281	หญิง	-	-	-	-	-
34.	2282	หญิง	-	-	-	-	-
35.	2283	หญิง	-	/	-	-	-
36.	2284	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2285	หญิง	/	/	-	-	-
รวม			15	5	8	6	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.2/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2101	ชาย	-	-	-	-	-
2.	2102	ชาย	-	-	-	-	-
3.	2103	ชาย	-	-	-	-	-
4.	2104	ชาย	/	/	-	-	-
5.	2105	ชาย	-	-	-	-	-
6.	2106	ชาย	/	-	/	/	-
7.	2107	ชาย	/	-	-	/	-
8.	2108	ชาย	-	-	/	/	-
9.	2109	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2110	ชาย	-	-	/	/	-
11.	2111	ชาย	-	/	/	-	-
12.	2112	ชาย	/	/	/	/	-
13.	2113	ชาย	-	/	/	/	-
14.	2114	ชาย	-	-	-	-	-
15.	2115	หญิง	-	-	-	/	-
16.	2116	หญิง	/	-	/	-	-
17.	2117	หญิง	-	-	/	-	-
18.	2118	หญิง	-	-	/	-	-
19.	2119	หญิง	/	-	/	-	-
20.	2120	หญิง	-	-	-	-	-
21.	2121	หญิง	-	/	-	-	-
22.	2122	หญิง	-	-	/	-	-
23.	2124	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2126	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2127	หญิง	-	-	/	-	-
26.	2128	หญิง	-	-	/	-	-
27.	2129	หญิง	-	-	-	/	-
28.	2130	หญิง	-	-	-	-	-
29.	2131	หญิง	-	/	-	-	-
30.	2132	หญิง	-	-	/	-	-
รวม			6	6	14	8	-

นักเรียนชั้น ม.2/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2133	ชาย	-	/	/	-	-
2.	2134	ชาย	/	-	-	-	-
3.	2135	ชาย	/	-	/	-	-
4.	2136	ชาย	-	-	/	-	-
5.	2137	ชาย	-	-	/	-	-
6.	2138	ชาย	-	-	/	/	-
7.	2139	ชาย	-	-	-	-	-
8.	2140	ชาย	-	-	/	-	-
9.	2141	ชาย	/	-	-	-	-
10.	2143	ชาย	-	-	/	-	-
11.	2144	ชาย	-	-	/	-	-
12.	2145	ชาย	-	-	/	-	-
13.	2146	ชาย	/	-	-	-	-
14.	2147	หญิง	-	-	/	-	-
15.	2149	หญิง	-	-	/	-	-
16.	2150	หญิง	-	-	/	-	-
17.	2151	หญิง	-	-	/	-	-
18.	2152	หญิง	-	/	/	-	-
19.	2153	หญิง	-	/	/	-	-
20.	2154	หญิง	-	/	/	-	-
21.	2155	หญิง	-	/	/	-	-
22.	2156	หญิง	-	-	/	-	-
23.	2157	หญิง	/	-	-	-	-
24.	2158	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2159	หญิง	-	-	-	-	-
26.	2160	หญิง	-	/	/	-	-
27.	2163	หญิง	-	/	/	-	-
28.	2164	หญิง	-	/	/	-	-
29.	2165	หญิง	-	/	/	-	-
30.	2586	ชาย	-	-	/	-	-
รวม			5	9	22	1	-

นักเรียนชั้น ม.2/3 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2167	ชาย	-	-	/	-	-
2.	2169	ชาย	/	-	/	-	-
3.	2171	ชาย	/	-	/	/	-
4.	2172	ชาย	/	-	/	-	-
5.	2173	ชาย	/	-	/	-	-
6.	2175	ชาย	/	-	-	-	/
7.	2176	ชาย	/	-	-	-	-
8.	2177	ชาย	-	-	/	-	-
9.	2178	ชาย	/	-	-	-	-
10.	2179	ชาย	/	-	-	-	-
11.	2180	ชาย	/	-	-	-	-
12.	2181	ชาย	-	/	-	-	-
13.	2183	ชาย	/	-	-	-	-
14.	2184	ชาย	/	-	-	-	-
15.	2185	ชาย	/	-	-	-	-
16.	2186	ชาย	/	-	/	-	-
17.	2187	ชาย	/	-	/	-	-
18.	2188	ชาย	-	-	/	-	-
19.	2189	ชาย	/	-	/	/	/
20.	2190	หญิง	/	-	-	-	-
21.	2191	หญิง	-	-	/	-	-
22.	2192	หญิง	/	-	/	-	-
23.	2193	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2194	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2195	หญิง	-	-	/	-	-
26.	2196	หญิง	/	-	/	-	-
27.	2197	หญิง	/	-	/	/	-
28.	2078	หญิง	-	-	/	-	-
29.	2287	หญิง	-	-	/	/	-
รวม			19	1	18	4	2

นักเรียนชั้น ม.3/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	1985	ชาย	-	/	-	-	-
2.	1987	ชาย	-	-	/	-	-
3.	1988	ชาย	/	-	-	-	-
4.	1989	ชาย	-	/	-	-	-
5.	1990	ชาย	/	-	-	-	-
6.	1991	ชาย	-	-	/	-	-
7.	1992	ชาย	-	-	/	-	-
8.	1994	ชาย	-	-	/	-	-
9.	1995	ชาย	-	/	/	-	-
10.	2198	ชาย	-	-	-	/	-
11.	2017	ชาย	/	-	/	/	-
12.	2018	ชาย	/	-	/	-	-
13.	2021	ชาย	/	-	/	-	-
14.	2023	ชาย	/	-	-	-	-
15.	2024	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2026	ชาย	/	-	-	-	-
17.	2027	ชาย	-	-	-	-	-
18.	1996	หญิง	-	-	-	-	-
19.	1997	หญิง	-	-	/	-	-
20.	1998	หญิง	-	-	-	-	-
21.	1999	หญิง	-	-	/	/	-
22.	2000	หญิง	-	-	-	-	-
23.	2001	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2002	หญิง	-	/	/	/	-
25.	2003	หญิง	-	-	/	-	-
26.	2004	หญิง	-	/	/	-	-
27.	2005	หญิง	-	-	/	-	-
28.	2007	หญิง	-	-	/	-	-
29.	2008	หญิง	-	-	/	-	-
30.	2009	หญิง	-	-	/	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
31.	2010	หญิง	-	-	/	-	-
32.	2011	หญิง	-	-	/	/	-
33.	2012	หญิง	-	/	-	-	-
34.	2013	หญิง	-	-	/	-	-
35.	2014	หญิง	-	-	/	-	-
36.	2015	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2016	หญิง	-	-	/	/	-
รวม			7	7	22	6	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.3/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	2028	ชาย	/	-	-	-	/
2.	2029	ชาย	/	-	/	-	-
3.	2050	ชาย	/	/	/	-	-
4.	2051	ชาย	/	-	/	/	/
5.	2052	ชาย	/	/	/	-	/
6.	2053	ชาย	/	/	/	-	-
7.	2056	ชาย	/	/	/	-	-
8.	2060	ชาย	/	-	/	-	/
9.	2062	ชาย	/	/	/	-	-
10.	2063	ชาย	-	/	/	-	-
11.	2066	ชาย	/	-	/	-	-
12.	2067	ชาย	/	-	/	-	-
13.	2068	ชาย	/	-	/	-	/
14.	2070	ชาย	/	-	/	-	/
15.	2199	ชาย	/	-	-	-	-
16.	2032	หญิง	-	-	/	/	-
17.	2033	หญิง	-	-	/	-	-
18.	2034	หญิง	-	-	/	/	-
19.	2035	หญิง	-	-	/	-	-
20.	2036	หญิง	-	-	/	-	-
21.	2037	หญิง	-	-	/	-	-
22.	2038	หญิง	-	-	/	/	-
23.	2039	หญิง	-	-	/	-	-
24.	2040	หญิง	-	-	/	-	-
25.	2041	หญิง	-	-	/	-	-
26.	2042	หญิง	-	-	/	-	-
27.	2043	หญิง	-	-	/	-	-
28.	2044	หญิง	-	-	/	-	-
29.	2045	หญิง	-	-	/	-	-
30.	2046	หญิง	-	-	/	-	-
31.	2047	หญิง	-	-	/	/	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
32.	2048	หญิง	-	-	/	-	-
33.	2072	หญิง	-	/	/	/	-
34.	2073	หญิง	-	-	/	/	-
35.	2074	หญิง	-	-	/	-	-
36.	2075	หญิง	-	-	/	-	-
37.	2076	หญิง	-	-	/	-	-
38.	2079	หญิง	-	-	/	-	-
39.	2288	ชาย	/	/	/	/	-
รวม			15	8	37	9	6

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.4 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	1880	ชาย	-	-	/	-	-
2.	1887	ชาย	-	-	/	/	-
3.	1888	ชาย	-	-	/	-	-
4.	1889	ชาย	-	/	-	-	/
5.	1892	ชาย	/	-	/	/	/
6.	1893	ชาย	-	-	/	-	-
7.	1894	ชาย	-	-	/	-	-
8.	1896	ชาย	/	-	/	-	-
9.	1910	ชาย	/	-	/	-	-
10.	1917	ชาย	-	-	/	/	/
11.	1919	ชาย	/	-	/	/	/
12.	1940	ชาย	/	-	-	/	-
13.	1951	ชาย	/	-	-	-	/
14.	1958	ชาย	-	-	-	-	-
15.	2090	ชาย	/	-	-	/	-
16.	2098	ชาย	/	-	/	-	-
17.	2289	ชาย	-	-	/	-	/
18.	2290	ชาย	-	-	/	-	-
19.	2291	ชาย	/	-	/	/	/
20.	2292	ชาย	/	-	-	-	/
21.	1897	ชาย	/	-	/	/	/
22.	1899	หญิง	-	-	/	-	-
23.	1904	หญิง	-	-	/	-	-
24.	1906	หญิง	-	-	/	-	-
25.	1907	หญิง	-	-	-	-	-
26.	1909	หญิง	-	-	/	-	-
27.	1928	หญิง	-	-	/	-	-
28.	1932	หญิง	-	/	/	-	-
29.	1933	หญิง	-	/	/	/	/
30.	1938	หญิง	-	-	/	-	-
31.	1939	หญิง	-	-	/	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
32.	1962	หญิง	-	/	/	-	-
33.	1963	หญิง	-	-	/	-	-
34.	1964	หญิง	-	-	/	-	-
35.	2083	หญิง	/	-	/	/	-
36.	2293	ชาย	/	-	-	-	-
รวม			13	4	29	10	10

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.5 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	1754	ชาย	/	-	-	-	-
2.	1762	ชาย	/	-	-	-	-
3.	1786	ชาย	/	-	-	-	-
4.	1791	ชาย	/	-	/	/	-
5.	1799	ชาย	/	-	/	/	-
6.	1801	ชาย	/	-	/	/	-
7.	1803	ชาย	/	-	-	-	-
8.	1827	ชาย	/	-	/	/	-
9.	1831	ชาย	-	-	-	-	-
10.	1845	ชาย	/	-	/	-	-
11.	1848	ชาย	/	-	-	/	-
12.	1879	ชาย	/	-	-	/	-
13.	1971	ชาย	/	-	-	-	-
14.	2203	ชาย	/	-	-	-	-
15.	2205	ชาย	-	-	/	/	-
16.	1764	หญิง	-	-	-	-	-
17.	1765	หญิง	-	-	-	-	-
18.	1768	หญิง	-	-	-	-	-
19.	1771	หญิง	-	-	/	-	-
20.	1776	หญิง	-	-	/	-	-
21.	1777	หญิง	-	-	-	-	-
22.	1780	หญิง	-	-	-	-	-
23.	1783	หญิง	-	-	-	-	-
24.	1784	หญิง	-	-	/	-	-
25.	1785	หญิง	-	-	-	-	-
26.	1810	หญิง	-	-	/	-	-
27.	1814	หญิง	-	-	/	-	-
28.	1818	หญิง	-	-	/	-	-
29.	1820	หญิง	/	-	-	-	-
30.	1821	หญิง	-	-	-	-	-
31.	1823	หญิง	/	-	-	/	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
32.	1849	หญิง	-	-	-	-	-
33.	1850	หญิง	-	-	/	-	-
34.	1854	หญิง	-	-	/	-	-
35.	1855	หญิง	-	-	/	-	-
36.	1857	หญิง	-	-	/	-	-
37.	2206	ชาย	-	-	/	-	-
38.	2294	ชาย	-	-	-	-	-
รวม			15	-	18	8	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.6 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
1.	1607	หญิง	-	-	/	-	-
2.	1608	หญิง	-	-	/	-	-
3.	1609	หญิง	-	-	-	-	-
4.	1610	หญิง	-	/	/	-	-
5.	1613	หญิง	-	-	-	-	-
6.	1615	หญิง	-	-	-	-	-
7.	1616	หญิง	-	-	-	-	-
8.	1618	หญิง	-	/	/	/	-
9.	1620	หญิง	-	-	-	-	-
10.	1621	หญิง	-	-	/	-	-
11.	1623	หญิง	-	-	-	-	-
12.	1636	หญิง	-	-	-	-	-
13.	1642	หญิง	-	-	/	-	-
14.	1643	หญิง	-	-	-	-	-
15.	1646	หญิง	-	-	-	-	-
16.	1680	หญิง	/	-	-	-	-
17.	1713	หญิง	-	-	-	-	-
18.	2091	หญิง	-	-	-	-	-
19.	1625	ชาย	-	-	-	-	-
20.	1627	ชาย	-	-	/	/	-
21.	1630	ชาย	-	-	-	-	-
22.	1631	ชาย	-	-	/	-	-
23.	1632	ชาย	-	-	-	-	-
24.	1635	ชาย	-	-	-	/	-
25.	1654	ชาย	-	-	-	-	-
26.	1670	ชาย	/	-	-	-	-
27.	1685	ชาย	/	-	-	-	-
28.	1692	ชาย	-	-	/	-	-
29.	1696	ชาย	/	-	-	-	-
30.	1700	ชาย	-	-	/	-	-
31.	1706	ชาย	/	-	-	/	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			การเรียน	ร่างกาย	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง	อื่นๆ
32.	1723	ชาย	/	-	-	-	-
33.	1732	ชาย	/	-	/	-	-
34.	2092	ชาย	/	/	-	-	-
35.	2093	ชาย	-	-	-	-	-
36.	2094	ชาย	-	-	-	-	-
รวม			8	3	11	4	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.1/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	2207	ชาย	-	-	-	-	-
2.	2208	ชาย	-	-	-	-	-
3.	2209	ชาย	-	-	-	-	-
4.	2210	ชาย	-	-	-	-	-
5.	2211	ชาย	-	-	-	-	-
6.	2212	ชาย	-	/	-	-	-
7.	2213	ชาย	-	-	-	-	-
8.	2214	ชาย	-	-	-	-	-
9.	2215	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2216	ชาย	-	/	-	-	-
11.	2217	ชาย	-	-	-	-	-
12.	2218	ชาย	-	-	-	-	-
13.	2219	ชาย	-	/	-	-	-
14.	2220	ชาย	-	/	-	-	-
15.	2221	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2222	ชาย	-	-	-	-	-
17.	2223	ชาย	-	-	-	-	-
18.	2224	ชาย	-	-	-	-	-
19.	2225	ชาย	-	-	-	-	-
20.	2226	ชาย	-	-	-	-	-
21.	2227	ชาย	-	-	-	-	-
22.	2228	ชาย	-	-	-	-	-
23.	2229	ชาย	-	-	-	-	-
24.	2230	ชาย	-	/	-	-	-
25.	2231	ชาย	-	-	-	-	-
26.	2232	ชาย	-	-	-	-	-
27.	2233	หญิง	-	/	-	-	-
28.	2234	หญิง	-	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
29.	2235	หญิง	-	-	-	-	-
30.	2236	หญิง	-	-	-	-	-
31.	2237	หญิง	-	-	-	-	-
32.	2238	หญิง	-	-	-	-	-
33.	2239	หญิง	-	-	-	-	-
34.	2240	หญิง	-	-	-	-	-
35.	2241	หญิง	-	-	-	-	-
36.	2242	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2243	หญิง	-	-	-	-	-
38.	2244	หญิง	-	-	-	-	-
39.	2245	หญิง	-	-	-	-	-
40.	2246	หญิง	-	-	-	-	-
41.	2297	หญิง	-	-	-	-	-
รวม			-	5	-	-	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.1/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	2247	ชาย	-	-	-	/	-
2.	2248	ชาย	-	-	/	-	-
3.	2249	ชาย	/	-	-	-	-
4.	2250	ชาย	-	-	-	-	-
5.	2251	ชาย	-	/	-	-	-
6.	2252	ชาย	-	-	-	-	-
7.	2253	ชาย	-	/	/	-	-
8.	2254	ชาย	-	-	-	-	-
9.	2255	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2256	ชาย	-	-	-	-	-
11.	2257	ชาย	-	-	-	-	-
12.	2258	ชาย	-	-	-	-	-
13.	2259	ชาย	-	-	-	-	-
14.	2261	ชาย	-	-	-	-	-
15.	2262	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2263	ชาย	/	-	-	/	-
17.	2265	ชาย	-	-	-	-	-
18.	2266	หญิง	-	-	-	-	-
19.	2267	หญิง	-	-	-	-	/
20.	2268	หญิง	/	-	-	-	-
21.	2269	หญิง	-	-	-	-	-
22.	2270	หญิง	-	-	-	-	-
23.	2271	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2272	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2273	หญิง	-	-	-	-	-
26.	2274	หญิง	-	-	-	/	-
27.	2275	หญิง	-	-	-	-	-
28.	2276	หญิง	-	-	-	-	-
29.	2277	หญิง	-	-	-	/	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
30.	2278	หญิง	-	/	-	-	-
31.	2279	หญิง	-	-	-	-	-
32.	2280	หญิง	-	-	-	-	-
33.	2281	หญิง	-	-	-	-	-
34.	2282	หญิง	-	-	-	-	-
35.	2283	หญิง	-	-	/	-	-
36.	2284	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2285	หญิง	-	/	-	-	-
รวม			3	4	3	4	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.2/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	2101	ชาย	-	/	-	-	/
2.	2102	ชาย	-	-	-	-	/
3.	2103	ชาย	/	-	-	-	/
4.	2104	ชาย	-	-	-	-	/
5.	2105	ชาย	-	-	-	-	/
6.	2106	ชาย	-	-	-	-	/
7.	2107	ชาย	-	-	/	-	/
8.	2108	ชาย	-	-	-	-	/
9.	2109	ชาย	-	-	-	-	/
10.	2110	ชาย	-	-	/	-	/
11.	2111	ชาย	-	-	-	/	/
12.	2112	ชาย	-	/	/	/	/
13.	2113	ชาย	-	-	-	-	/
14.	2114	ชาย	-	-	-	-	/
15.	2115	หญิง	-	-	-	-	/
16.	2116	หญิง	-	/	-	/	/
17.	2117	หญิง	-	-	/	/	/
18.	2118	หญิง	-	-	-	-	/
19.	2119	หญิง	-	/	/	-	/
20.	2120	หญิง	-	-	-	-	/
21.	2121	หญิง	-	-	/	/	/
22.	2122	หญิง	-	-	-	-	/
23.	2124	หญิง	-	-	/	-	/
24.	2126	หญิง	-	-	-	-	/
25.	2127	หญิง	-	-	-	-	/
26.	2128	หญิง	-	-	-	-	/
27.	2129	หญิง	-	-	-	-	/
28.	2130	หญิง	-	-	-	-	/
29.	2131	หญิง	-	-	-	-	/
30.	2132	หญิง	-	-	-	-	/
รวม			1	4	7	5	30

นักเรียนชั้น ม.2/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	2133	ชาย	-	-	-	-	/
2.	2134	ชาย	-	-	-	-	/
3.	2135	ชาย	-	-	-	-	/
4.	2136	ชาย	-	-	-	-	-
5.	2137	ชาย	-	-	-	-	/
6.	2138	ชาย	-	-	-	-	-
7.	2139	ชาย	-	-	-	-	-
8.	2140	ชาย	-	-	-	-	-
9.	2141	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2143	ชาย	-	-	-	-	-
11.	2144	ชาย	-	-	-	-	/
12.	2145	ชาย	-	-	/	-	-
13.	2146	ชาย	-	-	-	-	-
14.	2147	หญิง	-	-	-	-	-
15.	2149	หญิง	-	-	-	-	-
16.	2150	หญิง	-	-	-	-	-
17.	2151	หญิง	-	-	-	-	-
18.	2152	หญิง	/	/	/	-	/
19.	2153	หญิง	-	-	/	-	-
20.	2154	หญิง	/	/	-	-	-
21.	2155	หญิง	-	/	/	-	-
22.	2156	หญิง	-	-	-	-	/
23.	2157	หญิง	-	-	-	-	-
24.	2158	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2159	หญิง	-	-	-	-	-
26.	2160	หญิง	-	-	-	-	-
27.	2163	หญิง	-	-	/	-	-
28.	2164	หญิง	-	-	-	-	-
29.	2165	หญิง	-	-	-	-	-
30.	2286	ชาย	-	-	-	-	-
รวม			3	4	6	-	7

นักเรียนชั้น ม.2/3 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	2167	ชาย	-	/	-	/	/
2.	2169	ชาย	/	-	-	-	-
3.	2171	ชาย	-	-	-	-	-
4.	2172	ชาย	-	-	-	-	-
5.	2173	ชาย	-	/	-	/	/
6.	2175	ชาย	-	/	-	/	/
7.	2176	ชาย	-	/	-	/	/
8.	2177	ชาย	-	/	-	/	-
9.	2178	ชาย	-	/	-	-	-
10.	2179	ชาย	-	-	-	/	-
11.	2180	ชาย	-	-	-	/	/
12.	2181	ชาย	-	-	-	/	/
13.	2183	ชาย	-	-	-	-	-
14.	2184	ชาย	-	-	-	-	-
15.	2185	ชาย	-	-	/	-	/
16.	2186	ชาย	-	-	-	/	/
17.	2187	ชาย	-	-	-	/	/
18.	2188	ชาย	-	/	-	/	/
19.	2189	ชาย	-	-	-	-	-
20.	2190	หญิง	-	-	-	/	-
21.	2191	หญิง	-	/	-	-	-
22.	2192	หญิง	-	/	-	-	/
23.	2193	หญิง	-	-	-	/	-
24.	2194	หญิง	-	-	-	/	-
25.	2195	หญิง	-	-	-	/	/
26.	2196	หญิง	-	-	-	/	-
27.	2197	หญิง	-	-	-	/	/
28.	2078	หญิง	-	/	-	/	-
29.	2287	หญิง	-	/	-	-	/
รวม			1	11	1	18	15

นักเรียนชั้น ม.3/1 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิสั้น	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	สัมพันธภาพทางสังคม
1.	1985	ชาย	-	/	/	/	/
2.	1987	ชาย	-	-	-	-	-
3.	1988	ชาย	-	-	-	-	/
4.	1989	ชาย	-	-	/	-	-
5.	1990	ชาย	-	-	-	-	/
6.	1991	ชาย	-	-	-	-	/
7.	1992	ชาย	-	-	-	-	/
8.	1994	ชาย	-	-	-	-	-
9.	1995	ชาย	-	-	-	-	-
10.	2198	ชาย	-	-	-	/	-
11.	2017	ชาย	-	-	-	-	/
12.	2018	ชาย	-	-	-	-	/
13.	2021	ชาย	-	-	-	/	/
14.	2023	ชาย	-	-	-	-	/
15.	2024	ชาย	-	-	-	-	/
16.	2026	ชาย	-	-	-	-	/
17.	2027	ชาย	-	-	-	-	/
18.	1996	หญิง	-	-	-	-	/
19.	1997	หญิง	-	-	-	-	/
20.	1998	หญิง	-	-	-	-	/
21.	1999	หญิง	-	-	-	-	-
22.	2000	หญิง	-	-	-	-	-
23.	2001	หญิง	-	-	-	-	/
24.	2002	หญิง	/	-	/	-	/
25.	2003	หญิง	-	-	-	-	/
26.	2004	หญิง	-	-	-	-	-
27.	2005	หญิง	-	-	-	-	/
28.	2007	หญิง	-	-	-	/	/
29.	2008	หญิง	-	-	-	-	/

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
30.	2009	หญิง	-	-	-	-	/
31.	2010	หญิง	-	-	-	-	/
32.	2011	หญิง	-	-	-	-	/
33.	2012	หญิง	-	-	-	-	/
34.	2013	หญิง	-	-	-	-	/
35.	2014	หญิง	-	-	-	-	-
36.	2015	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2016	หญิง	-	-	/	-	-
รวม			1	2	4	4	25

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.3/2 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
1.	2028	ชาย	-	/	/	/	/
2.	2029	ชาย	-	-	-	-	-
3.	2050	ชาย	-	-	-	-	/
4.	2051	ชาย	-	-	-	-	/
5.	2052	ชาย	-	/	-	-	-
6.	2053	ชาย	-	-	-	-	/
7.	2056	ชาย	-	-	/	-	/
8.	2060	ชาย	-	-	-	-	/
9.	2062	ชาย	-	-	-	-	/
10.	2063	ชาย	-	-	-	-	-
11.	2066	ชาย	-	-	/	-	/
12.	2067	ชาย	/		/	/	/
13.	2068	ชาย	-	-	-	-	-
14.	2070	ชาย	-	/	-	-	/
15.	2199	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2032	หญิง	-	-	-	-	/
17.	2033	หญิง	-	-	-	-	-
18.	2034	หญิง	-	/	/	-	/
19.	2035	หญิง	-	-	-	-	-
20.	2036	หญิง	-	-	-	-	-
21.	2037	หญิง	-	-	-	-	-
22.	2038	หญิง	-	-	-	-	-
23.	2039	หญิง	-	-	-	-	/
24.	2040	หญิง	-	-	-	-	-
25.	2041	หญิง	-	-	-	-	-
26.	2042	หญิง	-	-	-	-	-
27.	2043	หญิง	-	-	-	-	-
28.	2044	หญิง	-	-	-	-	-
29.	2045	หญิง	-	-	/	-	/
30.	2046	หญิง	-	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธ์ภาพ ทางสังคม
31.	2047	หญิง	-	-	-	-	/
32.	2048	หญิง	-	-	-	-	-
33.	2072	หญิง	-	/	-	/	-
34.	2073	หญิง	/	-	-	-	-
35.	2074	หญิง	-	-	-	-	-
36.	2075	หญิง	/	-	-	-	-
37.	2076	หญิง	-	-	-	-	-
38.	2079	หญิง	-	-	-	-	-
39.	2288	ชาย	-	-	/	-	-
รวม			3	5	7	3	15

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.4 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
1.	1880	ชาย	-	-	-	-	-
2.	1887	ชาย	-	-	-	-	/
3.	1888	ชาย	-	-	-	-	-
4.	1889	ชาย	-	-	-	-	/
5.	1892	ชาย	-	/	-	-	-
6.	1893	ชาย	-	-	-	-	-
7.	1894	ชาย	-	-	-	-	-
8.	1896	ชาย	-	-	-	-	-
9.	1910	ชาย	-	-	/	/	-
10.	1917	ชาย	-	-	/	-	-
11.	1919	ชาย	-	/	/	-	/
12.	1940	ชาย	-	-	-	-	-
13.	1951	ชาย	-	-	-	-	-
14.	1958	ชาย	-	-	-	-	-
15.	2090	ชาย	-	-	-	-	-
16.	2098	ชาย	-	-	-	-	/
17.	2289	ชาย	-	-	/	-	/
18.	2290	ชาย	-	-	-	-	-
19.	2291	ชาย	-	-	/	-	/
20.	2292	ชาย	-	/	-	-	-
21.	1897	ชาย	-	-	/	-	-
22.	1899	หญิง	-	-	-	-	-
23.	1904	หญิง	-	-	-	-	-
24.	1906	หญิง	-	-	-	-	-
25.	1907	หญิง	-	-	-	-	-
26.	1909	หญิง	-	-	-	-	-
27.	1928	หญิง	-	-	-	-	-
28.	1932	หญิง	-	-	-	-	-
29.	1933	หญิง	-	-	-	-	-
30.	1938	หญิง	-	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
31.	1939	หญิง	-	-	-	-	-
32.	1962	หญิง	-	-	-	-	-
33.	1963	หญิง	-	-	-	-	-
34.	1964	หญิง	-	-	-	-	-
35.	2083	หญิง	-	-	-	/	-
36.	2293	ชาย	-	/	/	-	-
รวม			-	4	8	2	7

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.5 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
1.	1754	ชาย	-	-	-	-	-
2.	1762	ชาย	-	-	-	-	-
3.	1786	ชาย	-	-	-	/	-
4.	1791	ชาย	-	-	/	-	-
5.	1799	ชาย	-	-	-	-	-
6.	1801	ชาย	-	-	-	-	-
7.	1803	ชาย	-	-	-	-	-
8.	1827	ชาย	-	-	-	/	-
9.	1831	ชาย	-	-	-	-	-
10.	1845	ชาย	-	/	-	-	-
11.	1848	ชาย	-	-	-	-	-
12.	1879	ชาย	-	-	/	-	-
13.	1971	ชาย	-	-	-	-	-
14.	2203	ชาย	-	-	/	-	-
15.	2205	ชาย	/	/	-	/	-
16.	1764	หญิง	-	-	-	-	-
17.	1765	หญิง	/	-	-	/	-
18.	1768	หญิง	-	-	-	-	-
19.	1771	หญิง	-	-	-	-	-
20.	1776	หญิง	/	-	-	-	-
21.	1777	หญิง	-	-	-	-	-
22.	1780	หญิง	-	-	-	-	-
23.	1783	หญิง	-	-	-	-	-
24.	1784	หญิง	-	-	-	-	-
25.	1785	หญิง	-	-	-	/	-
26.	1810	หญิง	-	-	-	-	-
27.	1814	หญิง	-	-	-	-	-
28.	1818	หญิง	-	/	-	-	-
29.	1820	หญิง	-	-	-	-	-
30.	1821	หญิง	/	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธ์ภาพ ทางสังคม
31.	1823	หญิง	-	-	-	-	-
32.	1849	หญิง	-	-	-	-	-
33.	1850	หญิง	-	-	-	-	-
34.	1854	หญิง	/	-	-	-	-
35.	1855	หญิง	-	-	-	-	-
36.	1857	หญิง	-	-	-	-	-
37.	2206	ชาย	-	-	-	-	-
38.	2294	ชาย	-	-	-	/	-
รวม			5	3	3	6	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นักเรียนชั้น ม.6 ภาคเรียนที่ 1/2545

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
1.	1607	หญิง	-	-	-	-	-
2.	1608	หญิง	-	-	-	-	-
3.	1609	หญิง	-	-	-	-	-
4.	1610	หญิง	-	-	-	-	-
5.	1613	หญิง	-	-	-	-	-
6.	1615	หญิง	-	-	-	-	-
7.	1616	หญิง	-	-	-	-	-
8.	1618	หญิง	-	-	/	-	/
9.	1620	หญิง	-	-	-	-	-
10.	1621	หญิง	-	-	-	-	-
11.	1623	หญิง	-	-	-	-	-
12.	1636	หญิง	-	-	-	-	-
13.	1642	หญิง	-	-	-	-	-
14.	1643	หญิง	-	-	-	-	-
15.	1646	หญิง	-	-	-	-	-
16.	1680	หญิง	-	-	-	-	-
17.	1713	หญิง	-	-	-	-	-
18.	2091	หญิง	-	-	-	/	-
19.	1625	ชาย	-	-	-	-	-
20.	1627	ชาย	-	-	-	-	-
21.	1630	ชาย	-	-	-	-	-
22.	1631	ชาย	-	-	-	-	-
23.	1632	ชาย	-	-	-	-	-
24.	1635	ชาย	-	-	-	-	-
25.	1654	ชาย	-	-	-	-	-
26.	1670	ชาย	-	-	-	-	-
27.	1685	ชาย	-	-	-	-	/
28.	1692	ชาย	-	-	-	-	-
29.	1696	ชาย	-	-	-	-	-
30.	1700	ชาย	-	-	-	-	-

เลขที่	เลขประจำตัว	เพศ	สภาพความเสี่ยง/ปัญหา				
			อารมณ์	ความ ประพฤติ	สมาธิ สั้น	ความสัมพันธ์ กับเพื่อน	สัมพันธภาพ ทางสังคม
31.	1706	ชาย	-	-	-	-	-
32.	1723	ชาย	-	-	-	-	-
33.	1732	ชาย	-	-	-	-	-
34.	2092	ชาย	-	-	-	-	-
35.	2093	ชาย	-	-	-	-	-
36.	2094	ชาย	/	/	-	-	/
รวม			1	1	1	1	3

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ญ. ใบงานการระดมสมองหาแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านระดมสมองหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ในแต่ละปัญหาต่อไปนี้ ตามขั้นตอนดังนี้

1. เลือกประธาน และเลขานุการ
2. ทำความเข้าใจในกติกาการระดมสมอง
3. เลขานุการต้องบันทึกความคิดของสมาชิกทุกคน เป็นข้อความที่กระชับบนกระดาน หรือแผ่นป้ายให้สมาชิกทุกคนเห็น
4. ทบทวนความคิดทั้งหมดให้สมาชิกทุกคนเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
5. จัดประเภทของความคิดเป็นกลุ่ม ๆ
6. ให้สมาชิกอภิปรายความคิดแต่ละประเภทจนพอใจ
7. สรุปผลการอภิปราย และคัดเลือกความคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีคุณค่ากับการนำไปดำเนินการ และ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพความเป็นจริง

หัวข้อการระดมสมอง

1. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ควรทำอย่างไรบ้าง
2. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านการเรียน ควรทำอย่างไรบ้าง
3. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคม ควรทำอย่างไรบ้าง
4. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกร ควรทำอย่างไรบ้าง
5. วิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ควรทำอย่างไรบ้าง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นายสวัสดิ์ เสาหงษ์
 ที่อยู่ 227 หมู่ 11 ตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77120
 ที่ทำงาน โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77210

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526 สำเร็จปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2543 ศึกษาต่อระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2520 – 2525 ครู 2 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 พ.ศ. 2525 – 2531 อาจารย์ 1 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 พ.ศ. 2531 – 2537 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 พ.ศ. 2537 – 2543 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

.....